

ಸಹಜ ಕೃಷಿ

ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಕೆ.ಪಿ. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರತೇಜಸ್ವಿ

ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

- ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ

SAHAJA KRISHI : Ondu Parichaya. An Introduction to Natural Farming : A collection of articles written by Poornachandra Tejaswi in Kannada. Pages 50 + xiv Year of publication: Jan : 1999 Price Rs. 6/=

ಹಕ್ಕುಗಳು : ಲೇಖಕರದು

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

46219UR

~~J 23/10/99~~

ಜನಪದ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಭಾಗ
ಮೇಲುಕೋಟೆ, ಜಿಲ್ಲಾ : ಮಂಡ್ಯ-೫೭೦ ೪೩೦

630

ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವರ್ಷ : ೧೯೯೦ ಜನವರಿ

TEJ N90

ಬೆಲೆ : ೬/= ರೂ. ಮಾತ್ರ

ಚಿತ್ರವನಿಯ ಹತ್ತಿರ
ಕೈಗೆ

ಮುದ್ರಕರು :

ಜನಪದ ಸೇವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಮೇಲುಕೋಟೆ.

ನಾ ಚ ಕ ರಿ ಗೆ

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ದೇಶ ಹಾಗೂ ರೈತ ಸಾಲದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಭೂಮಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಕೃಷಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವೆನಿಸದೆ ಅದೊಂದು ಆತ್ಮ ಸಂತೋಷ ಕೊಡುವ ಜೀವನವಿಧಾನವೆಂದಿನಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಶೋಷಕನಾಗದೆ ಪೋಷಕನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಹೆಚ್ಚು-ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹಜ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಈಗ 'ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ' ಮಸನೋಬು ಫುಕೋಕಾರ 'ಒಂದು ಹುಲ್ಲಿನ ಕ್ರಾಂತಿ' ಯಲ್ಲಿಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ, ತೋಟ ಗಾರಿಕೆ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಂಥ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅಪಾರ ಅನುಭವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾರ್ಯಾನುಭವದ ಮೆರಗು ಬಂದಿದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯಂತೆ ಓದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಹಜ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಲಂಕೇಶರ "ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಕೃಷಿಕ : ಫುಕೋಕಾ" ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಫುಕೋಕಾರ ಜೀವನ, ಅವರ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಯ ಪರಿಚಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ "ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ" ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೇಮಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತ.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

1. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಕೃಷಿಕ : ಫುಕೋಕಾ	ix
೧. ಮತ್ತೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ತೆಕ್ಕಗೆ	೧
೨. ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಸತ್ಯಗಳು	೭
೩. ಸಹಜ ಕೃಷಿ	೧೩
೪. ಸಹಜ ಕೃಷಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು	೧೯
೫. ವಿರೋಧ ಶಕ್ತಿಗಳು	೨೪
೬. ರೈತರಿಗೊಂದು ಆಹ್ವಾನ	೨೮
೭. ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜ ಕೃಷಿ	೩೫
೮. ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ವಿಷವರ್ತುಲ	೪೦
೯. ರೈತರ ಆಶಾಕಿರಣ	೪೬

ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಕೃಷಿಕ : ಪುಕೋಕಾ

ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲರಂತಹ ಹುಡುಗ. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಯೌವನಿಗ. ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಕ ತೆಗೆದು ಪಾಸು ಮಾಡಿದ. ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ರೋ ಬಯೋಲಜಿಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ. ಸಸ್ಯಗಳ ಸ್ನಾಯುಗಳ ತಜ್ಞ ಈತ; ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಬರುವ ರೋಗ, ಅವುಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತ. ಆತನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವನ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ತುಂಬ ಇಷ್ಟ. ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗಂತೂ ಈ ಜೊತೆಗಾರನೆಂದರೆ ಪಂಚಪ್ರಾಣ. ಎಷ್ಟು ಸಹಜನೆಂದರೆ, ಜಪಾನಿನ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರಂತೆ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯುತ್ತ, ಪಿಕ್‌ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ, ನೃತ್ಯಕೂಟದಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ.

ಹುಡುಗನ ಹೆಸರು ಪುಕೋಕಾ. ಜಪಾನಿನ ದಕ್ಷಿಣದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕೋಕು ದ್ವೀಪದ ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಜಪಾನಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಕುರಾಸೋವಾನ ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿದ್ದವನು. ಆತನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಇತ್ತು. ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯ, ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಗೆಳೆಯರು, ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗ, ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ವಿಶ್ವಾಸ ಎಲ್ಲವೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟತ್ತೈದು ವಯಸ್ಸು ಮುಟ್ಟಿದ ಪುಕೋಕಾನ ಆಳದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವನಲ್ಲಿ ಅಳುಕು ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಪುಕೋಕಾ ಆಗಾಗ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಜೀವನ ವಿಧಾನವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಅರಿತ ಪುಕೋಕಾ ಒಂದು ದಿನ ತನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ. ಗೆಳೆಯರಿಗೆಲ್ಲ ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಅಘಾತವಾಯಿತು. ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಚಕಿತರಾದರು. ಅವನನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡುವ ದಿನ ಎಲ್ಲರೂ

ಖಿನ್ನರಾಗಿದ್ದರು; ಅವತ್ತು ಪುಕುವೋಕಾ ಒಬ್ಬನೇ ನಗು ನಗುತ್ತ ಪಂಜರ ದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಹಕ್ಕಿಯಂತಿದ್ದ. ತಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆತ ಕಾರಣವನ್ನೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ; ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿ ಪುಕೋಕಾ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದ. ತಂದೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ತೋಟವನ್ನು ತಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಆ ವರ್ಷ ನಿಂಬೆಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಲು ಹೋಗಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕುಡಿಕೊಂಬೆ ತರಿಯದೆ ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟು ನೂರಾರು ಗಿಡಗಳು ರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತು ಹೋದವು. ಅವನ ತಂದೆ ಬೇಸರಗೊಂಡು, “ದಯವಿಟ್ಟು ನೀನು ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹೋಗು” ಎಂದು ಕಳಿಸಿದ. ಮತ್ತೆ ಆರೇಳು ವರ್ಷ ಅದೂ ಇದೂ ನೌಕರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪುಕೋಕಾ ಗಿಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಒಂದು ದಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೀಳುಬಿದ್ದಿದ್ದ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯ ನಡುವೆ ಭತ್ತದ ಗಿಡಗಳು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದು ತೆನೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟ. ಈ ದೃಶ್ಯ ಆತನ ಜೀವನವನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿತು.

ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಪುಕೋಕಾ ತನ್ನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ. ಇದು ಎರಡನೆ ಜಾಗತಿಕ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ತೊಡಗಿದ್ದ ಕಾಲ; ಜಪಾನಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅದಂತೋ ಪುಕುವೋಕಾನನ್ನು ಯುದ್ಧದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ತನಗಿದ್ದ ಒಂದೂ ಕಾಲು ಎಕರೆ ಗದ್ದೆ ಮತ್ತು ಎರಡೆಕರೆ ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನ ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟವನ್ನು ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡ ಪುಕೋಕಾ. ಇದು ಕೇವಲ ಕೃಷಿ ಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕೃಷಿ ಕೂಡ ಆಗಿತ್ತು. ಫಸಲು ಬೆಳೆಯುವ ಕೆಲಸ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರೀಕತೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಆಗಿತ್ತು. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಪರ್ಯಾಸ. ೧೯೪೫ ರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಮುಗಿದು, ಹಿರೋಶಿಮಾ, ನಾಗಸಾಕಿಗಳನ್ನು ಅಣುಬಾಂಬ್ ತೊಡೆದೊಡನೆ, ಜಪಾನ್ ಶರಣಾಗತವಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬೃಹತ್ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ

ತೊಡಗಿತ್ತು; ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಜಪಾನ್ ಅಮೆರಿಕಾದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ತನ್ನ ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿತು; ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ಎಂಭತ್ತು ಭಾಗ ಜನ ಆಗ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು ಜಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದವು. ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯುವ ಅಮೆರಿಕನ್ ರೈತ ಈ ಗೊಬ್ಬರ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಎಕರೆಗೆ ಐನೂರು ಡಾಲರ್‌ನಷ್ಟು ಲಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ; ಎಕರೆಗೆ ಸಾವಿರ ನಷ್ಟವಾದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಡಾಲರ್‌ನಷ್ಟು ಮುಗ್ಗರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹತ್ತು, ಹದಿನೈದು ಎಕರೆಯ ಒಡತನದ ಜಪಾನಿನ ರೈತ ಇದನ್ನು ಯೋಚಿಸಲು ಕೂಡ ಹೋಗದೆ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಅಘಾತಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿದ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಫುಕೋಕಾ ತನ್ನ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಿದ್ದ.

ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಗ ಆರಂಭಿಸಿದ ಫುಕೋಕಾ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕಡಿದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗೆ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡ. ಯಾರ ಹಂಗೂ ಇಲ್ಲದೆ, ನೆರವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವವರಿಲ್ಲದೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಡುವಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿ, ದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಅರಣ್ಯದ ಮರಗಳು ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡತೊಡಗಿದವು. ಅರಣ್ಯದ ನೆಲವನ್ನು ಯಾರು ಉತ್ತರು, ಕೂರಿಗೆ ಹೂಡಿ ಬಿತ್ತಿದರು, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದರು? ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವೇ ವರ್ಷವರ್ಷಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ, ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಬೀಜ ರೂಪಿಸಿ, ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸಿ, ಎಲೆಗಳನ್ನು, ಹೂವು, ಕಾಯಿ, ಎಲೆ, ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಕ್ಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೀಳಿಸಿ, ಭೂಮಿ ಅವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿಸಿ ಬೀಜ ಮೊಳೆತು ಮರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯದ ನೆಲ ಸಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತ ಕಲಿತದ್ದು ತೀರಾಕಮ್ಮಿ.

ಫುಕೋಕಾ ಕ್ರಮೇಣ ತನ್ನ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಉಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಆತನ ಹೊರಜಗತ್ತಿನ ಜಪಾನ್ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್, ಟೆಲ್ಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಥವಾ ತಾನೇ ತಯಾರಿಸಿ ನೆಲ ಉಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ

ಫುಕೋಕಾ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುವುದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಮನುಷ್ಯನ ಅಹಂಕಾರದ ಒಂದು ರೂಪ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಭಿದ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಉಳುಮೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಭೂಮಿಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಫುಕೋಕಾ ಗಮನಿಸಿದ್ದ; ಭೂಮಿಯೇ ಬೀಜಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ. ಆಗ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಸಲಿ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳನ್ನು, ಬಾರ್ಲಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಗಟ್ಟಿ ತಳಿಗಳನ್ನೇ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡ. ಜಪಾನಿನ ಬೇಸಿಗೆ ಮುಗಿದೊಡನೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೇ ಚೆಲ್ಲಿದ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಎಸೆಯುತ್ತ ಹೋದ. ಕತ್ತರಿಸಿದ ಹುಲ್ಲಲ್ಲ, ಒಕ್ಕಲಾದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಪೂರ್ತಿ ಉದ್ದನೆಯ ಹುಲ್ಲು. ಹುಲ್ಲಿನ ಕೆಳಗೆ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳಿದ್ದಾಗಲೇ ಬಾರ್ಲಿಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ. ಅನೇಕ ತಿಂಗಳು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹುಲ್ಲು ಕೊಳೆತು ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯತೊಡಗಿದಂತೆ ಭತ್ತದ ಸಸಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು. ಭತ್ತದ ಸಸಿ ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಹುಟ್ಟಿದವು. ಇವೆರಡರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಅಷ್ಟು ಅಪಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕಳೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ. ಬತ್ತ ಬೆಳೆದು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದಾದಾಗ, ಅದರ ನಡುವಿನ ಕಳೆಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು, ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದಷ್ಟು ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಬಾರ್ಲಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಭತ್ತವನ್ನು ಹುಶಾರಾಗಿ ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು, ಒಣಗಿಸಿ, ಒಕ್ಕಲುಮಾಡಿ, ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮತ್ತೆ (ಬಾರ್ಲಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ) ಭೂಮಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಿದ.

“ಕನಿಷ್ಠ ದುಡಿಮೆ” ಎಂದು ಫುಕೋಕಾ ಕರೆಯುವ ಈ ಬಗೆಯ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಜವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವುದು, ಭೂಮಿಗೆ ಧಾನ್ಯವೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಫುಕೋಕಾನ ಬೀಜಗಳು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳಂತಲ್ಲ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ, ಆಳಕ್ಕೆ ಬೇರು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ; ಗಿಡದ ಕಾಂಡಗಳು ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವಷ್ಟು ದೃಢವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಫುಕೋಕಾ ಅನೇಕ ವರ್ಷ

ಗಳ ಕಾಲ ದುಡಿದು ಕಂಡುಕೊಂಡಂತೆ, ಭೂಮಿಯು ತನ್ನ ಸಾರ ರೂಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನೆರವಾಗಬೇಕು. ಗದ್ದೆಯನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಹೋದರೆ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಅವಾಂತರವೇ ಅಗತ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಕಾಲ ಭೂಮಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ಫುಕೋಕಾ ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜ್ಞತೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜ್ಞತೆ ಭೂಮಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆ, ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಈತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ರೂಪಿಸಿ ಈತನ ಕಾಣ್ಕೆಯುತ್ತ ಇವನನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ದವು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಫುಕೋಕಾ ಅಪ್ಪಟ ಕೃಷಿಕ. ತನ್ನ ಒಂದೂಕಾಲು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಫುಕೋಕಾ ಒಟ್ಟು ೨೭ ರಿಂದ ೩೦ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈತನ ಒಂದೊಂದು ಭತ್ತದ ತೆನೆಯಲ್ಲಿ ೨೫೦ ರಿಂದ ೩೦೦ ಕಾಳುಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟದಲ್ಲೂ ಫುಕೋಕಾನ ಪ್ರಯೋಗ - ಅಂದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ದುಡಿಮೆಯ ಶೈಲಿ - ನಡೆದಿತ್ತು. ಮರಗಳನ್ನು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ತರಿದು ಹಾಕದೆ ಅವು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟ; ಅವು ತಮ್ಮ ಎಲೆ, ಹೂವು, ಹಣ್ಣುಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಗೊಬ್ಬರ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಲ ಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ. ತೋಟದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಂಜರು ಗುಡ್ಡದ ಇಳಿಜಾರಿನ ನಾಲ್ಕೈದು ಎಕರೆ ಕೊಂಡು ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಿನ ಮರಗಳ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡ. ಆತನ ಕೆಲಸದ ರೀತಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಒಂದು ಗಿಡದ ಬೀಜ ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಹೂವು, ಎಲೆ, ಹಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಗಿಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಲ ಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಹಣ್ಣು ಕೀಳುತ್ತಾನೆ. ಇದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮನೆಯ ಮೂತ್ರ. ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ತನ್ನ ಒಡಲಿನ ವಸ್ತುಗಳೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗುವುದು ಅಗತ್ಯ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ಮಣ್ಣು, ಸಸ್ಯ, ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣ,

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅದ್ಭುತಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಫುಕೋಕಾ ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿಯ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ನೆರವಾಗಿರಬಹುದು; ಆತನ ಮಾನಸಿಕ, ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲದರಿಂದ ಆದ ಫಲಿತಾಂಶ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಫುಕೋಕಾ ಅಷ್ಟು ಕೃಷಿಕನಾಗಿಯೇ ಮಾನವನ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಆತನ ನಾಗರಿಕತೆಯ ದ್ವಂದ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಮನುಷ್ಯನು ಫಸಲು ಬೆಳೆಯುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೂ ಆತ ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದು; ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರಕ್ಕೂ ಆತ ಯೋಚಿಸುವ ರೀತಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದು; ಆತ ಯೋಚಿಸುವ ರೀತಿ ಆತ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಳಿವು ಉಳಿವಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದು - ಫುಕೋಕಾಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಕನಿಷ್ಠ ದುಡಿಮೆಯ ಕೃಷಿಕನು ಹಾಡು ಹೇಳುವ, ನಾಟಕ ಆಡುವ ಸಮಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ; ಈ ಕೃಷಿ ಆತನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಫುಕೋಕಾ ಇಂಥ ಅಪೂರ್ವ ಕಾಣ್ಕೆಯನ್ನು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜಪಾನ್ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿಯ ಭ್ರಮೆಯ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಿತ್ತು. ಎರಡನೆ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ತರುವಾಯ ಅಮೆರಿಕಾದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಜಗ್ಗಿದ ಜಪಾನ್ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಅವುಗಳ ಗುಣ ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಸಸ್ಯಗಳ 'ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ'ದ ಬಗ್ಗೆ ಅಜ್ಞಾನಿಯಾಗುತ್ತ ಹೋಯಿತು; ಒಂದು ಗಿಡವನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಯಿತು. ಸಸ್ಯ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಕೀಟಗಳ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಇರುವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲಾರದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಒಂದೊಂದು ಕೀಟದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ತಜ್ಞನಾಗುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ, ಒಂದೊಂದು ರೋಗಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ತಜ್ಞನಾಗುತ್ತಾ ಸಾಗಿದಂತೆ ಸಸ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಗುಣ, ಜೀವ ಅವರ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಹೊರಕ್ಕೆ ಉಳಿಯಿತು. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ, ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಜಪಾನಿನ ಭೂಮಿ ವಿಷ ಉಣ್ಣತೊಡಗಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಟ್ರಾಕ್ಟರು, ಟೆಲ್ಲರ್‌ಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ,

ವಿತರಣೆ, ಪ್ರಚಾರ, ಜಾಹೀರಾತುಗಳಂತೆಯೇ ಕೃಷಿಯ ಔಪಧಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅಂತರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಡಿತಗಳು ತೀವ್ರವಾದವು. ಕೃಷಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡು ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಜಪಾನ್ ಕೈಗಾರಿಕರಣಗೊಳಿಸಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಪಾನಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡ ಎಪ್ಪತ್ತೈದರಿಂದ ಶೇಕಡ ಹದಿನೈದಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು; ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀಮಂತವಾದ ಜಪಾನ್ ತನ್ನ ಕೃಷಿಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಕಬಳಿಸುತ್ತಾ ಉಣ್ಣುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿತು. ಜಪಾನಿನ ಮನೋರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ದೈಹಿಕರೋಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ನಿಸರ್ಗದ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜಪಾನಿನ ಪ್ರಜೆ ಬೆಳೆ, ಆಹಾರ, ಚಿಂತನೆ, ನಾಗರಿಕತೆ ಇವುಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮರೆತ. ಪುಕುವೋಕಾನ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಜೆ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿದ ಪ್ರಜೆಯಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ಭಿನ್ನವಾದ.

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಭ್ರಮೆ ಮತ್ತು ವಿಕೃತ ಬದುಕು ಹಿಂಸೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆಯುವ ಸ್ಥಳವೆಂಬುದು ಪುಕೋಕಾನ ನಂಬಿಕೆ. ವಿಕೃತ ಮನುಷ್ಯ ಋತುಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿ ಬೆಳೆಯದೆ ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಕೃತಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಿರುಚಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು, ಪುಕೋಕಾನ ಕಟು ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಪುಟ್ಟಗದ್ದೆ, ತೋಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಋತುಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನೀಡುವ ಮೀನು, ಹೂವು, ಹಣ್ಣು, ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪುಕೋಕಾ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಬದಲು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷದಿಂದ ನೇಗಿಲನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಳಸದೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ತೆಗೆದದ್ದು, ತನ್ನ ಭೂಮಿ ವರ್ಷವರ್ಷಕ್ಕೆ ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಹೋದದ್ದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ತೋಟದ ಕನಿಷ್ಠ ದುಡಿಮೆಯಿಂದಾಗಿ ತನಗೆ ಉಳಿಯುವ ಸಮಯ, ತನ್ನ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ರೈತನಿಗೆ ಕೃಷಿ ಮುಖ್ಯವೆಂಬುದು ನಿಜ; ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಆತನಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಸ್ವಾದನೆ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯ; ತತ್ಸ

ಜ್ಞಾನಿ ಯಾಗುವುದು, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಪಡೆಯುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಆರೋಗ್ಯವಂತ ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು ಪಡೆದು ಕ್ರೌರ್ಯ, ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜ್ಞನೂ ಸುಸಂಸ್ಕೃತನೂ ಆದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯ.

ದೈತ್ಯನಾಗರೀಕತೆಯ ಎದುರು ನಿಂತು ಸರಳವಾಗಿ, ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಮೂತಾಡುವ ಪುಕೋಕಾನ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದು ಆತನ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಕೃಷಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ. ಆತ ಕೇವಲ ಹೇಳುವವನಲ್ಲ, ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಪುಕೋಕಾನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜ್ಞತೆ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಎಲ್ಲದೆ ಆತನ ಶೈಲಿಯ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ವಂಶದ ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ಸೋತು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಯತ್ನಿಸಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿತಂತೆ ಪುಕೋಕಾ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ, ಸಸ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿ ತನ್ನ ಗದ್ದೆಯ, ರನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಹುಚ್ಚು ಅಧುನಿಕತೆಗೆ ಸಪಾಲಾಗಬಲ್ಲ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಧಾನ ಕಂಡುಕೊಂಡ. ಪುಕೋಕಾನ ಸಾಧನೆಯ ಆಕರ್ಷಣೆ ಅದರ ಲಾಭದಾಯಕ, ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಗುಣ ದಲ್ಲಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಕನಸಿನ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಸರಳ, ಕೃತ್ರಿಮವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಜೆಯನ್ನು ಪುಕೋಕಾನ ಪ್ರಜೆ ಹೋಲುತ್ತಾನೆ, ಗಾಂಧೀಜಿಯಂತೆಯೇ ಪುಕುವೋಕಾ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಋತುಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ನಾಗರಿಕತೆಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಕ್ರಿಯೆಯ ಪುನರ್ರಚನೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯಂತೆಯೇ ಪುಕುವೋಕಾ ಕೂಡ ಅಧುನಿಕನ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಅಪಾಯವಿದೆ.

ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಗೀಳು, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೋಷಣೆಯ ಭಾಗವಾಗಿಸಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಈ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪೇಗವಾಗಿ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದ್ದರಿಂದ. ಪುಕುವೋಕಾ ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆದರ್ಶ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಶಾಂತ, ಸರಳ, ೧೨ದೇಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವಂತ; ಆದರೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೃಷಿ, ವಾಕಶಾಸ್ತ್ರ, ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವಾಂಛಲಗಳಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರು

ವಾತ ಮನುಷ್ಯ; ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮೂಗಿನ ನೇರಕ್ಕೆ ತಿದ್ದಲು ಯತ್ನಿಸಿದವನು ಈತ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮಹಾಭಾರತದ ಧರ್ಮರಾಯ ಕೂಡ ಜೂಜಿನ ಮೋಜಿಗೆ ಶರಣಾಗಿ, ಕೃಷ್ಣನು ರಾಜಕೀಯ ತಂತ್ರದ ನಿಷ್ಣಾತನಾಗಿ ನಾಗರಿಕತೆ ಪಡೆಯುವ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಫುಕೋಕಾ, ಗಾಂಧೀಜಿಯ ತಣ್ಣನೆಯ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಂಗವಾಗಿಯೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಲಗಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಟ್ಟು ನೈಸರ್ಗಿಕವೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡು ಕ್ರೌರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮಿಲನಗೊಳ್ಳುವ ಅಪಾಯ ಸದಾ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಫುಕೋಕಾ ತನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಆರಂಭಿಸಿದ ಅನ್ವೇಷಣೆ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯ ದ್ರವ್ಯವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಐಲುಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಕೈಚಾಚಿ ಪಡೆಯಬಲ್ಲ ನಿಧಿ ಫುಕೋಕಾನ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತತ್ವದಲ್ಲಿದೆ.

೧. ಮತ್ತೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ತೆಕ್ಕೆಗೆ !

ಕುರೋಸೋವಾ ಹೆಸರು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹೆಸರು. ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಹಾರ್ಮೋನುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಜಿಬ್ರಾಲಿಕ್ ಹಾರ್ಮೋನನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿದವರು ಕುರೋಸೋವಾ. ಈ ಸಂಶೋಧನೆ ಅನಂತರ ಜೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಗಾಧ ಕ್ರಾಂತಿ ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಈ ಮಹಾನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಕುರೋಸೋವಾರ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯನೇ ಮಸಾನಬು ಫುಕೋಕಾ.

ಇಂಥ ಗುರು ಪರಂಪರೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ಫುಕೋಕಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುವಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ದಿಕ್ಕು ಬದಲಿಸಿ ಬೇರೆ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದ. ಫುಕೋಕಾ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದು ಹೊಸ ತಳಿಗಳನ್ನಲ್ಲ, ಹೊಸ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನಲ್ಲ. ಆತ ಹೊಸದೇ ಆದ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದ. ಇದನ್ನೇ ಇವತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವ್ಯವಸಾಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು Do nothing ಕೃಷಿ ಅಥವಾ ಏನೂ ಮಾಡದ ಬೇಸಾಯ ಎಂದು ಫುಕೋಕಾ ಕರೆದ. ಆದರೆ ಏನೂ ಮಾಡದ ಈತನ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ನಾವೂ ಆರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ತುಂಬಾ ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯೋಚಿಸುವುದೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ.

ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಫುಕೋಕಾ ಯೋಚನೆಗಳು, ಮಾತುಗಳೇ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಗಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೆಳದ ಇವೃತ್ತೈದು ವರ್ಷದ ನನ್ನ ಬೇಸಾಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನೇಕೆ ಫುಕೋಕಾ ರೀತಿ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೇ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ, ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ

೨ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ನಾನು ಫುಕೋಕಾ ಚಿಂತನೆಗೆ ತೀರಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ನಡೆದು ಬಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೂ ಯಾಕೆ ಫುಕೋಕಾಗೆ ಹೊಳೆದದ್ದು ನನಗೆ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತೆ. ನಾನೆಲ್ಲಿ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದೆ? ಎಲ್ಲಿ ಎಡವಿದೆ? ಇದನ್ನೇ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಫುಕೋಕಾಗೆ ಇದು ಹೊಳೆದುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ. ಫುಕೋಕಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತನಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕೊರೆಯುವ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಏಕಾಂಗಿತನ, ಖಿನ್ನತೆ ಆವರಿಸ ತೊಡಗಿತು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆಳವಾದ ಸಾವಿನ ಭೀತಿ ಅಕ್ರಮಿಸತೊಡಗಿತು.

ಆತ ಗುಣಮುಖನಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದ. ಆದರೆ ಖಿನ್ನತೆಯಿಂದ, ಭೀತಿಯಿಂದ ಹೊರ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿದ್ದೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೂ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹ, ಸಂಶಯ ಉದ್ಭವವಾಗತೊಡಗಿತು. ಹೀಗೇ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲೇ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಸಮುದ್ರತೀರದ ಎದುರಿದ್ದ ಗುಡ್ಡ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ನಿಶ್ರಾಣನಾಗಿ ಆತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದೇಬಿಟ್ಟ. ನಿದ್ರೆಯೂ ಅಲ್ಲದ, ಎಚ್ಚರವೂ ಅಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿ.

ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಫುಕೋಕಾ ಹಾಗೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದ. ಬೆಳಗಾಗತೊಡಗಿತು. ರಾತ್ರಿಯ ಮಂಜು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅಂತರ್ಧಾನವಾಯ್ತು. ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸತೊಡಗಿತು. ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಒಂದು ಕೊಕ್ಕರೆ ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಆಕಾಶಕ್ಕೇದರು ಹಾರಿತು. ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾತಃ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ಫಳಫಳ ಪ್ರತಿಫಲಿತವಾಗತೊಡಗಿತು. ಫುಕೋಕಾನ ದೇಹ ದಾದ್ಯಂತ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಅನಂದದ ಅಲೆಗಳು ಏಳತೊಡಗಿದವು. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಸರ್ಪಶೂನ್ಯತೆ ಅವನಿಗೆ ಅರಿವಾಗ ತೊಡಗಿತು. ತನ್ನ ಜ್ಞಾನ, ವಿದ್ಯೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳೆಲ್ಲದರ ನಿರರ್ಥಕತೆ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಜೀವ ಸ್ರೋತದ ಎದುರು ಅರ್ಥವಾಗತೊಡಗಿತು. ಈ ಅನುಭವದ ಅನಂತರ ಫುಕೋಕಾ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ದುಗುಡ, ಖಿನ್ನತೆಗಳೆಲ್ಲ ದೂರಾದವು. ಆತ್ಮ ಹಗುರಾಯ್ತು. ತನ್ನ ವಿದ್ಯೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಆತ ಹಠಾ

ತ್ತಾಗಿ ಮುಕ್ತನಾದ.

ಫುಕೋಕಾನಿಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಸ್ಫುರಿಸಿದ ಈ ದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಮುಂದೆ ಆತ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ವಿಧಾನಗಳಿಗೂ ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ರಹಸ್ಯತಮ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡ ಆತನ ತಿಳುವಳಿಗೆ ಈ ಕಾಣ್ಯ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಿತ್ತಿಯನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಿತಷ್ಟೆ.

ಏಕೆಂದರೆ ಆತನೇ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, “ಈ ಮಹತ್ವಾದ ಅನುಭವದ ಅನಂತರ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ದುಗುಡ ದುಮ್ಮಾನಗಳು ತೊಲಗಿತಷ್ಟೇ ಹೊರತು ನಾನೊಬ್ಬ ಎಲ್ಲರಂಥ ಸರಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೆದ್ದ ಕೃಷಿಕನಾಗೇ ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆಗ ಆ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನನಗನ್ನಿಸಿದ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಒರೆ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನನಗೆ ಆಗ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದುದು ಗೋಚರ ವಾಗಿಲ್ಲ.”

ಹಾಗಾದರೆ ಫುಕೋಕಾನಿಗೆ ಅವಾಗ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದೇನು? ಅದನ್ನು ಆತ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಕೃತವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅನುಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆತನ ಅನ್ನಿಸಿಕೆ. ಫುಕೋಕಾನದು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳ ಪರಿಧಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ ನಿರುತ್ತರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಆತ ಕೇವಲ ಬದುಕಿಯೇ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಂಡವ.

ಫುಕೋಕಾ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾದ. ತನ್ನೊಡನೆಯೇ ಒಯ್ದಿದ್ದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪತ್ರವನ್ನು ತನ್ನ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದ. ಆತನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು, ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈತನ ವರ್ತನೆ ಕಂಡು ಚಕಿತರಾದರು. ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೂ ತಮ್ಮೊಡನೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಯುವ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜೀ

ನಾಮ ಕೊಟ್ಟು ಪರಮಾನಂದದಿಂದ ಶಿಲ್ಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪುಕೋಕಾ ನನ್ನು ಭಾರವಾದ ಹೃದಯದೊಡನೆ ಗೆಳೆಯರೂ, ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೂ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು.

ಪುಕೋಕಾ ಶಿಲ್ಕುವ ಕಾಲ ಏನೂ ಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೇ ತನಗಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕಾಲಕಳೆದ. ಅನಂತರ ಆತ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ. ಆತನ ತಂದೆ ಕಿತ್ತಲೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ, ಭತ್ತವನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ತಾನೂ ಮುಂದೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ.

ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಭಿಂದಸ್ಸನ್ನು ತಿಳಿಯಲು, ಅದರ ಸಹಜ ಗತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಪುಕೋಕಾ ಹೆಜ್ಜೆಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯೋಗಗಳೇ ಮುಂದೆ "ಸಹಜ ಕೃಷಿ" ಎಂದು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಯಿತು. ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪುಕೋಕಾಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು.

ನಮಗೆ, ಅದೂ ಭಾರತೀಯ ರೈತರಿಗೆ, ಇಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪುಕೋಕಾ ಕೃಷಿಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆ. ಬಡತನ, ರೋಗ-ರುಜಿನ, ಪರಿಸರದ ವಿನಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳ ಶಾಪ ವಿಮುಕ್ತಿಗೆ ಪುಕೋಕಾರಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದೊರೆತೀತೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುಮುಖ್ಯ. ನಾನೀಗ ಪುಕೋಕಾ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯ ಹೊರಟಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಮನರಂಜನೆಗೂ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರು ಹೊಸದೊಂದು ಬಾಳಿಗೆ ಪದಾರ್ಪಣ ಮಾಡುವ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಡಲಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಔಷಧಿಗಳಿಲ್ಲ, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳಿಲ್ಲ, ಉತ್ತುಬಿತ್ತುವ ಬೇಸಾಯದ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ! ಹಾಗಾದರೆ ಇದೊಂದು ಸುಖ ಸೋಪಾನವೇ ಫಲ ಎಂದು ಜನ್ಮತಃ ಮಾವಸಿಕ ಸೋಮಾರಿಗಳೂ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಶೂರರೂ ಆದ ನಮ್ಮ ರೈತರು ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಹಿಡಿಯಬಾರದೆಂದೇ ನಾನು ವಿವರ

ವಾಗಿ ಪುಕೋಕಾ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪುಕೋಕಾನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಬಂದ ಹೊರತೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದು ಅಪಾಯಕರವೆಂದ ರೈತ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಇನ್ನಾರೂ ಅಲ್ಲ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪುಕೋಕಾನೇ!

ತಂದೆಯೊಡನೆ ಬೇಸಾಯಕ್ಕಿಳಿದ ಪುಕೋಕಾ ಮೊದಲಿಗೆ ಕಿತ್ತಲೆ ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟದ ಉಪ್ಪುವಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾನವ ಉದಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಕೂಪುಗೊಂಡ ಈ ಗಿಡಮರಗಳಿಗೆ ಮಾನವನ ಕೃತಕ ಕೃಷಿಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದ ಪುಕೋಕಾ ಆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಕಿತ್ತಲೆ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತೀರ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಕಸಿ ಮಾಡಿ ಹಣ್ಣು ಕೊಯ್ಯಬಹುದಾದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಗಿಡಗಳಿದ್ದ ತೋಟ ಅದು. ಪುಕೋಕಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ತಮಗೆ ತೋಟದಂತೆ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟೊಡನೆ ಹುಚ್ಚುಪಟ್ಟಿ ಒಳ ಚಿಗುರು ಗಳು ನುಗ್ಗಿ ಬಂದವು. ಗಿಡದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ-ಬೆಳಕು ಬರಲು ಅಡ್ಡಿಯಾಯ್ತು. ತರತರದ ಬೂಷ್ಟು ರೋಗಗಳೂ, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳೂ ದಾಳಿಗಾರಂಭಿಸಿದವು. ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಪುಕೋಕಾ ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಲಂಗುಲಗಾಮಿಲ್ಲದ ಈ ಉಪದ್ರಮಾರಿಗಳ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಗಿಡ ಸಿಕ್ಕು ಇಡೀ ಕಿತ್ತಲೆ ತೋಟ ನಾಶವಾಯ್ತು.

ಊರಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾದ ಪುಕೋಕಾನ ತಂದೆಗೆ ಇದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಕಸಿವಿಸಿಯಾಯ್ತು. ತುಂಬಾ ಕಲಿತ ತನ್ನ ಮಗನೇ ತೋಟವನ್ನು ವರ್ಷ ದೊಳಗೆ ನೆಲಸಮ ಮಾಡಿ ಪಾಳುಭೂಮಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಬೇಸರ ತಂದಿತು. ಆತ ಪುಕೋಕಾನಿಗೆ, “ನೀನು ನಿನ್ನ ಕೃಷಿ ಆನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇನ್ನೂ ತುಂಬಾ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನೀನು ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡು” ಎಂದು ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟ.

ಮತ್ತೆ ಪುಕೋಕಾ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ವರ್ಷ ಕೃಷಿಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ. ಈ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪುಕೋಕಾ ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೃಷಿ ಯಾಕೆ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಿತು,

೬ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಹಾಗಾದರೆ ತನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ತಪ್ಪೆ, ತಾನು ಎಲ್ಲಿ ಎಡವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸಿದ.

ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗುಟ್ಟುಗಳು ಗೊತ್ತಾಗತೊಡಗಿದವು. ತನ್ನ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಯಾಕೆ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟ ಹಾಳಾಯ್ತು ಎಂದು ಅರಿವಾಗ ತೊಡಗಿತು.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೃಷಿಗೆ ನಾವು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿರುವ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮೊದಲನೆಯ ಸತ್ಯ ಪುಕೋಕಾಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಪುಕೋಕಾನ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟದ ತಳಿಗಳು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡ ತಳಿಗಳು. ಅವನ್ನು ಹಲಾತ್ತಾಗಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೃಷಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ ಅವು ಬದುಕಲಾರವು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕೃತಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದವ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ಕಸಿ ಮಾಡಿ ಗಿಡಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿಕೃತಗೊಳಿಸಿ ಕುಗ್ಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವು ಗಳಲ್ಲಿ ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಚಿಗುರು ಕೊಂಬೆರೆಂಬೆಗಳು ಮೂಡಿ ಗಿಡದ ಸಹಜ ಸ್ವರೂಪ ಹಾಳಾಗಿ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳಿಗೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಯ್ತು. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೂಲ ತಳಿಯನ್ನೇ ತಂದು ಅದನ್ನೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗೇ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿಯನ್ನು ಕಸಿಮಾಡಿ ರೂಪಿಸಿದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೃಷಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ಅದು ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಎಂದು ಪುಕೋಕಾ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ.

ಎಂಟು ವರ್ಷದ ತರುವಾಯ ತಪ್ಪುಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಪುಕೋಕಾ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ.

೨. ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಸತ್ಯಗಳು

ಸುಮಾರು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕೃಷಿಯಿಂದ ದೂರ ಹೋದ ಪುಕೋಕಾ ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ. ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಆಗಲೇ ಕೆಲವಾರು ನಿಸರ್ಗದ ಸತ್ಯಗಳ ಅರಿವಾಗಿದ್ದಿತು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಾನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಒರೆಹಚ್ಚಿ ನೋಡಲು ಪುಕೋಕಾ ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದ. ಆಗತಾನೆ ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಮುಗಿದು ಜಪಾನ್ ಜರ್ಝರಿತವಾಗಿತ್ತು. ಪುಕೋಕಾ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದವನು ಮತ್ತೆ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನತ್ತ ಕಣ್ಣುಹಾಯಿಸದೆ ಏನೂ ಮಾಡದ, ಕನಿಷ್ಠ ಕೆಲಸದ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರುಷ ನಿಸರ್ಗದೊಡನೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ.

ನಾವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ? ಹೊಸಹೊಸ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ, “ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ?” ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತೇವಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ಪುಕೋಕಾ ಬೇರೆಯದೇ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದ. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಇದನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ. ಆತ, “ಇದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ?” ಎಂದು ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ಕೃಷಿಗೆ ಇಂದು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಅನಗತ್ಯವಾದುವು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ.

“ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ; ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ; ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ

ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಬೇಸಾಯದ ಕೆಲಸ ಅತ್ಯಲ್ಪ” ಎನ್ನುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಫುಕೋಕಾ ಅರಿಯತೊಡಗಿದ. ಅನೇಕ ಬೇಸಾಯದ ಕೆಲಸಗಳು ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಾರಕವಾದುವೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಫುಕೋಕಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯಕ್ರಮ ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಾವು ಭೂಮಿಯ ಅನುಷಂಗಿಕ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಾವು ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಯಂ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದವೋ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭೂಮಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಯಂ ಜೀವೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೂಲವಾದ ನೆಲ ತನ್ನ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮಾನವನ ಕೃತಕ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಅಂದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲೇ ನಾವು ಅದರ ಅವನತಿಯ ಗೋರಿ ತೋಡತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಫುಕೋಕಾ. ಭೂಮಿ ಮಿಲಿಯಗಟ್ಟಲೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜೀವಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದ ಅದಮ್ಯ ಚೈತನ್ಯದ ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರೆ. ಅದರ ಭೂಮಿಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಮಾನವನ ಅಗತ್ಯ ಒದಗಿ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನವನೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಫುಕೋಕಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಫುಕೋಕಾ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದವ ಮತ್ತೆ ಕೃಷಿ ಕೈಗೊಂಡು ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಅವಲಂಬನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸ ದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ. ಅನೇಕರು ನಿಸರ್ಗ ಎನ್ನುವುದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದು ನೈಸರ್ಗಿಕ, ಯಾವುದು ಅನೈಸರ್ಗಿಕ ಎನ್ನುವುದನ್ನಾಗಲೀ; ಯಾವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಯಾವುದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಎನ್ನುವುದನ್ನಾಗಲೀ, ತಿಳಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಫುಕೋಕಾನ ಹಿರಿಮೆ ಇರುವುದು ಯಾವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಯಾವುದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದರಲ್ಲಿ.

ಇದಕ್ಕೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆ ಪುಕೋಕಾ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಭಾವ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಗಿಡ ಒಂದನ್ನು ಕಸಿ ಮಾಡೋಣೆಂದು ನೀವು ಅದರ ಬೆಳೆಯುವ ಸುಳಿಯನ್ನು ಚಿವುಟದಿರೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸದಿಂದ ಆ ಗಿಡದ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಾವು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಗಿಡವೂ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಾನುಗುಣವಾದ ಸಹಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅನುಷಂಗಿಕವಾಗಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊಂಬೆ, ಕವಲು ರೆಕ್ಕೆ, ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೀರಿ ತನಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ತಕ್ಕ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಅದರ ಸುಳಿಯನ್ನು ಚಿವುಟಿದವೋ ಅದರ ಬೀಜದಿಂದಲೇ ಹೊಮ್ಮಿದ್ದ ಗಣಿತ ವಿನ್ಯಾಸ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೀವಶಕ್ತಿ ಕವಲು ಗೊಂಬೆಗಳ ಸಂಬಂಧಗೊಂಡುಗಳಿಂದೆಲ್ಲಾ ಚಿಗುರುಗಳು ಮರಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊಮ್ಮತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಎಲೆಗಳು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಕವಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಗಿಡದ ಜೀವಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸದೆ ಅನೇಕ ಎಲೆಗಳು, ಕೊಂಬೆಗಳು ಸೋರಗಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಸ್ಯದ ಈ ಬಲಹೀನತೆಯೇ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳಿಗೂ ಬೂಷ್ಟು ಮುಂತಾದ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ರೋಗಗಳಿಗೂ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆ ಗಿಡ ಮಾನವನ ಅವಲಂಬನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆ ಗಿಡದೊಳಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗಾಳಿಯಾಡುವಂತೆ ಮನುಷ್ಯ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜಿಗ್ಗು ತೆಗೆಯುತ್ತಾ, ರೋಗಬಾಧೆಯಿಂನ ಗಿಡ ನಾಶವಾಗದಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಾ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಗಿಡದ ನೈಸರ್ಗಿಕತೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ತಪ್ಪಿನಿಂದಾಗಿ ಹೊಸ-ಹೊಸ ತಪ್ಪುಗಳ ನಿರಂತರ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ-ಹೊಸ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳು! ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಯೋಗಗಳು! ಹೊಸ-ಹೊಸ ಔಷಧಿಗಳು! ಹೊಸ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು! ಅದರಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ದುಬಾರಿ. ಈ ದುಬಾರಿ ಸರಿತೂಗಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಹೊಸ

ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಗಳು, ಮತ್ತು ಈ ವಿಧಾನಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹೊಸ ತಲೆ ನೋವುಗಳು!

ಅಸಮರ್ಪಕತೆಯನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಎಂದೆಂದೂ ತಲುಪುವುದಿಲ್ಲ ವೆನ್ನುವದು ವಿಜ್ಞಾನ ತೋರುವ ಮರೀಚಿಕೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಓಡುತ್ತಿರುವ ರೈತ ನಿಗೆ ಅರಿವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪಿಡುಗುಗಳೂ ಪೀಡೆಗಳೂ ಸಹ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರಾದರೂ ಮತ್ತೂ ತಮ್ಮದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಪರಿ ಪೂರ್ಣವಾದ ತಳಿಯೊಂದನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ರಾಸಾಯನಿಕ ನೆರವಿನಿಂದ ಪರಿ ಪೂರ್ಣ ಕೃಷಿಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ವಿಧಾನದ ಕನಸೊಂದನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅನೇಕರು ಫುಕೋಕಾನ ಕನಿಷ್ಠ ಕೆಲಸದ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಧು ನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣದ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಇದು ಪರಿಸರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅಂಗವೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಆಂದೋಲನವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಫುಕೋಕಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, "ನನ್ನ ಕೃಷಿ ಇದ್ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸುವವರೂ, ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಮತ್ತೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನದು ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದರ ತಾಳಕ್ಕೆ, ಹೆಜ್ಜೆಗೆ, ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಲೇ ಅನ್ನಾಹಾರಗಳನ್ನೂ, ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ, ನಮ್ಮದಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು."

ಆಧುನಿಕ ನಾಗರೀಕತೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿರುವ, ನೇರವಾಗಿರುವ ಫುಕೋಕಾನ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ತತ್ವ ಕ್ರಮಗಳು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಬುದ್ಧಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಅದರ

ಪೂರ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸದಂತಾಗಿದೆ. ಕೋಫಿ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಪೈಫೆಸರೋಬ್ಬರ ಉದಾಹರಣೆ ಫುಕೋಕಾ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಫುಕೋಕಾನ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆ ತಿನ್ನುವ ತಿಗಣೆಗಳು ಮಿಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಿಗಿಂತ ಏಕೆ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆತ ಸಂಶೋಧಿಸುತ್ತಾ ಫುಕೋಕಾ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆ ತಿನ್ನುವ ಹುಳುಗಳು ತೊಂದರೆ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವಾಗಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತ. ಕ್ರಿಮಿ ನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಹುಳುಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳೂ ನಾಶವಾಗುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಹುಳುಗಳಿಗೆ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳ ಬಾಧೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸದ ಫುಕೋಕಾ ಗದ್ದೆಗಳಿಗಿಂತ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಹುಳುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಪೈಫೆಸರ್ ಬಂದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳ ಸಂತತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಎಲೆ ತಿಗಣೆಗಳನ್ನು ಹದ್ದುಬಿಸ್ತಿನಲ್ಲಿಡ ಬಹುದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಫುಕೋಕಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, "ನಿರ್ಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಾದಿಗಳಿಗಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸರಳವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂಥದಲ್ಲ. ಮಳೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಾಗೆ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳಿವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಳೆ ಜೋರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಹಸ್ರಾರು ಕಪ್ಪೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಎಲೆ ತಿಗಣೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳನ್ನೂ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಏಡಿಗಳು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಪ್ಪೆಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಎಲೆ ತಿನ್ನುವ ತಿಗಣೆಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮಿಲಿಯ ಗಟ್ಟಲೆ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳು ಇಡೀ ಗದ್ದೆಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಹೊದಿಸಿದಂತೆ ಬಲೆ ನೇಯಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಅವರಿಮಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದವು, ಹೇಗೆ ಬಂದವು,

೧೨ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಹೇಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅಂತರ್ಧಾನವಾಗುತ್ತವೆ ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ನಾವು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?”

ಎಲ್ಲಿಂದೆಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ನೋಡಿ. ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ, ಮಳೆ ಸಾಧಾರಣ ಇದ್ದರೆ, ಮಳೆ ತುಂಬ ಇದ್ದರೆ, ಚಳಿಗಾಲ ಮೊದಲೇ ಬಂದರೆ, ಬೇಸಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದಿನ ಇದ್ದರೆ ಭೂಮಿಯ ಒಳಗಿನ ಮೇಲಿನ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳ ಸಾವಯವ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಋತುಮಾನಗಳಾದರೋ ಶೂನ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವ ಭೂಮಿಯ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನ ಸಂಬಂಧಗಳ ನ್ನಾಧರಿಸಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ವಿಶ್ವದ ಮಹಾಶೂನ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಹತಾರೆ, ನಿಹಾರಿಕೆಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣ ವನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಗದ್ದೆಯ ಎಲೆ ತಿಗಣೆಗಳಿಗೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಇತರ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಅದು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಂತೆ ವಿಶ್ವದ ಅಂಚಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಇವುಗಳನ್ನರಿಯುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನ ತಪ್ಪೆ? ಪುಕೋಕಾ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ತರ್ಕ ಸೃಜಿಸುವ ಭ್ರಮೆಗಳಿಂದಾಗಿ ನಾವು ನಿಸರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆಯ ಅರಿವಿನಿಂದ ದೂರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಇವು ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಸತ್ಯಗಳು. ನಮ್ಮ ನೆಮ್ಮದಿ, ಸುಖ-ಸಂತೋಷಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಇವುಗಳನ್ನಷ್ಟು ನಾವು ತಿಳಿದರೆ ಸಾಕು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತರ್ಕ ಮೂಡಿ ಸುವ ಭ್ರಮೆಗಳು ನಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೂಢನಂಬುಗೆಗಳಂತೆಯೇ ಅಪಾಯಕಾರಿಗಳು. ಈ ಹೊಸ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ನಾವು ತಪ್ಪುಗಳ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಸುಖಿಗಳಾಗಿ ದ್ದೇವೆ.

೩. ಸಹಜ ಕೃಷಿ

ಫುಕೋಕಾರ ಒಂದು ಹುಲ್ಲಿನ ಕ್ರಾಂತಿ ನಾಲ್ಕೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುವಷ್ಟು ಸರಳ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮನಸ್ಸಿದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಫುಕೋಕಾರ ಕನಿಷ್ಠ ಕೆಲಸದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಏನೆಂದು ವಿವರಿಸುವ ಮೊದಲು ಫುಕೋಕಾರ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನಿಲುವನ್ನು ನಾನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲೇಳಿಸಿದ್ದು.

ಫುಕೋಕಾ ತನ್ನ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನಾಲ್ಕು ಫೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪುಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ:-

ಮೊದಲನೆಯದು, ನೆಲದ ಉಳುಮೆ ಇಲ್ಲ. ನೇಗಿಲಿಂದ ಉಳುವುದಾಗಲೀ, ಗುದ್ದಲಿಯಿಂದ ಅಗೆಯುವುದಾಗಲೀ, ನಾಟಿಗಾಗಿ ನೆಲವನ್ನು ಕೆಸರು ಮಾಡುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಒಮ್ಮೆಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ನೆಲಉಳುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ರೈತರು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಹಾನಿಕರ. ಭೂಮಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಉಳುಮೆಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗಿಡಗಳ ಕಳೆಗಳ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬೇರುಗಳು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ನುಸುಳಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುಮೆಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೆತು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವ ನೂರಾರು ಏರೆ ಹುಳು, ಓಡು ಹುಳು, ಗೊಬ್ಬರದ ಹುಳುಗಳು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಸುರಂಗ ಕೊರೆದು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಯುವ ಗಿಡಗಳ ಬೇರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದು ಲಡ್ಡು ಹಿಡಿಸಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಣು ಜೀವಿಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಫಲವತ್ತು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ನಾವು ಉತ್ತು ಮೇಲ್ಕಣ್ಣನ್ನು ಬಿಸಿಲಿಗೆ

೧೪ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಒಡ್ಡುವುದರಿಂದ ಈ ಗೊಬ್ಬರವೆಲ್ಲಾ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಇಂಗಾಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಭೂಮಿ ಗೊಡ್ಡುಬೀಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದು, ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವುದು. ಜೊತೆಗೆ ಅನಗತ್ಯವಾದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸುವುದು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಭೂಮಿಗೆ ಹಾನಿಕಾರಕ. ಈ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಈ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಇವೇ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಅಗತ್ಯ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ತಾಗಿದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಆ ಗಿಡಗಳು ಸಾಯುವುದನ್ನು ನಾವೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಗಿಡಗಳ ಬೇರುಗಳೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲಪತ್ತತ್ತೆಗೆ ಮೂಲ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು ಈ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಒಮ್ಮೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಭೂಮಿಯೊಳಗೇ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ನಿಂತೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಭೂಮಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾನವ ನೀಡುವ ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂರನೆಯದು, ಉಳುಮೆಯಿಂದಾಗಲೀ, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದಾಗಲೀ ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಭೂಮಿಗೂ, ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಈ ಕಳೆಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಕಳೆಯನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಪೈಪೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿ ತಾವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗದಂತೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡ ಬಾರದು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದಂಥ ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಾವೇ ನಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ತಲೆ ಎತ್ತದಂತೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹಾಕುತ್ತಾ

ಬಂದರೆ ಸಾಕು. ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯದು, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಸಿಂಪರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಔಷಧಿಗಳ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಉಳುವ, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ. ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಾಮಾವಶೇಷ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನದಿಂದಲೇ ರೋಗರುಜಿನಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ದುರ್ಬಲ ಗಿಡಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿವೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಾವು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಈ ಏರುಪೇರುಗಳ ಧನೆಯಿಂದಲೇ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕ್ರಿಮಿಗಳೂ ಅಗಣತವಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸಿ ತೊಂದರೆಯೊಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಪುಕೋಕಾರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳೂ ಇರುವುದಾದರೂ ಅವ್ಯಾವೂ ಎಂದೂ ತಮ್ಮ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹಾನಿಕಾರಕ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದೇ ವಿವೇಕಯುಕ್ತವಾದುದು.

ಈ ನಾಲ್ಕು ತತ್ವಗಳು ಪುಕೋಕಾರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು. ಆದರೆ ಇವು ಅವರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಬುನಾದಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದೇನಲ್ಲದೆ ಇದಿಷ್ಟನ್ನು ಕುರುಡುಕುರುಡಾಗಿ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋದರೆ ತೊಂದರೆ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆಯಿಂದ ತಿಳಿದಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು ತುಂಬಾ ಇವೆ. ಈಗಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ತೊಂಭತ್ತರಷ್ಟು ಜನ ರೈತರು ಯಾವುದೇ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಕ್ರಿಮಿ ನಾಶಕಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಲೀ, ಅವರ ನೆಲದ ಸಾರವಾಗಲೀ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಣನೆಗೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತ ಸಹದ್ಯೋಗಿಗಳು ತುಂಬಾ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಪುಕೋಕಾರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಒಂದು ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ

೧೬ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಯೊಂದು ಭೂಮಿಯೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಯೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ಪರಿಸರವೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ರೈತ ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈಗ ಫುಕೋಕಾ ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೂರು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ನೋಡೋಣ. ಫುಕೋಕಾ ತಮ್ಮ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಮತ್ತು ಬಾರ್ಲಿ ಅಥವಾ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮೊದಲು, ಫುಕೋಕಾ ಭತ್ತ ಕುಯ್ಲಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ, ಅಂದರೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಕ್ಲೋವರ್ (ಅಂದರೆ ನಾವು ಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಫಲವತ್ತು ಮಾಡಲು ಹಾಕುವ ಅಪ್ಪಸಣಬಿನ ರೀತಿಯ ಗಿಡ) ಮತ್ತು ಬಾರ್ಲಿ ಬೀಜವನ್ನು ಭತ್ತದ ನಡುವೆಯೇ ಎರಚಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯಂತೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಭೂಮಿ ತೇವ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಭತ್ತ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕ್ಲೋವರ್ ಮತ್ತು ಬಾರ್ಲಿ ಬೀಜಗಳು ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಅಥವಾ ಒಂದೂವರೆ ಇಂಚು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಭತ್ತ ಹಣ್ಣಾಗಿ ಕುಯ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಭತ್ತವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಕುಡುಗೋಲಿನಿಂದ ಕಟಾವು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕುಯ್ಲಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋವರ್ ಮತ್ತು ಬಾರ್ಲಿ ಸಸಿಗಳು ಕೆಲಸಗಾರರ ಕಾಲು ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನುಗ್ಗುನುರಿಯಾಗುತ್ತಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭತ್ತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಅದೇ ಗದ್ದೆಗಳ ಮೇಲೇ ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಎರಚಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಅನಗತ್ಯವಾದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಭೂಮಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸ ಬೇಕಾದುದು ಸಹಜ ಕೃಷಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಹುಲ್ಲನ್ನು ಗದ್ದೆಗೆ ಎರಚಿದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಚಳಿಗಾಲದ ಬೆಳೆಗಳಾದ

ಬಾರ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ಲೋವರ್‌ಗಳೆರಡು ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯ ತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಈಗ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಾರ್ಲಿ ಬೆಳೆಯೂ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದೆ.

ಇದು ಆರ್ಥ ಬೆಳೆದಿರಬೇಕಾದರೆ ಅಂದರೆ ಡಿಸೆಂಬರಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬಾರ್ಲಿ, ಕ್ಲೋವರ್‌ಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಪುಕೋಕಾ ಎರಚಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪುಕೋಕಾ ಕ್ಲೋವರ್ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಎಕರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೨ ಕೆ. ಜಿ. ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ, ಬಾರ್ಲಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ೨೪ ಕೆ ಜಿ. ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ ಎರಚುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೀಜ ಪ್ರಮಾಣ ಎನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ತನ್ನ ಗದ್ದೆಯ ಸಾರಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕೊಂಚ ಹೆಚ್ಚು ಬೀಜಗಳನ್ನೇ ಎರಚುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಡಿಸೆಂಬರಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಎರಚಿದರೂ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯದೆ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೂನ್‌ವರೆಗೂ ಹಾಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಾರ್ಲಿಯನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಒದ್ದೆ ಭತ್ತವನ್ನು ನುಣ್ಣಿನೆಯ ಧೂಳಿನಂಥ ಪುಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉರುಳಾಡಿಸಿ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಪುಣ್ಣಿನ ಗೋಲಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಹಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಇಲಿಗಳ ಕಾಟ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ.

ಮೇನಲ್ಲಿ ಚಳಿಗಾಲದ ಬಾರ್ಲಿಯನ್ನು ಕುಯ್ದು ಮಾಡಿದನಂತರ ಮತ್ತೆ ಒಕ್ಕಿ ಉಳಿದ ಬಾರ್ಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲಿನಂತೆಯೇ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಗದ್ದೆಗೆ ಯರ್ರಾಬಿರಿ ಎರಚಿದ ನಂತರ ಒಮ್ಮೆ ನೀರನ್ನು ಸುಮಾರು ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಹತ್ತು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಗದ್ದೆಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಹುಲ್ಲಿನ ಹೊದ್ದಿಕೆಯ ಅಡಿ ಇರುವ ಭತ್ತ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದು ಮೇಲೆಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕ್ಲೋವರ್ ಕಳೆ ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಭತ್ತದ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೮ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಫುಕೋಕಾ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಪೂತ್ರ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ತೇವ ಆರದಂತೆ ನೀರು ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಮಳೆಯ ನೀರೇ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿನ ಭತ್ತ ಕಟಾವಿಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಮತ್ತೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಗದ್ದೆಗೆ ಕ್ಲೋವರ್ ಮತ್ತು ಬಾರ್ಲಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಎರಚಿ ಚಳಿಗಾಲದ ಬೆಳೆಗೆ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಫುಕೋಕಾ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಹದಿನಾರರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೆಜಿಗಳಷ್ಟು ಭತ್ತ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಮೊಳಕೆ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಗತ್ಯಬಿದ್ದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಎರಚುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಫುಕೋಕಾ ಇದೀಗ ಸರಾಸರಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಇತರೆ ಆತ್ಮತ್ವವು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿಯ ಸರಾಸರಿಗೆ ಸಮನಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ ಫುಕೋಕಾರ ಉತ್ಪನ್ನ ಪರ್ಷದಿಂದ ಪರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಸಮ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಕಾರಣ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪುತಿಪರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡದ ಹೊರತು ಉತ್ಪಾದನೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗತೊಡಗುತ್ತದೆ.

ಫುಕೋಕಾ ತಮ್ಮ ಈ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಹವಾಮಾನದ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನದಂತೆಯೇ ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಅನುಸರಿಸ ಬಯಸುವವರು ಫುಕೋಕಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕರಡು ರೂಪುರೇಶೆಗಳಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆ ಹೊರತು ಮಕ್ಕೀಕಾ ಮಕ್ಕಿ ಅನುಸರಿಸಬಾರದು. ಆದಾಯ ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ ಖರ್ಚೇ ಇಲ್ಲದ ಈ ಕ್ರಮ ಲಾಭದಾಯಕ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ.

೪. ಸಹಜ ಕೃಷಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು

ಈಗ ಪುಕೋಕಾ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನದ ಒಂದೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ ನೋಡೋಣ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದು ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಏನಲ್ಲ. ಈ ವಿಧಾನದ ಕೃಷಿಯಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಪೂಡುವ ಅರಿವು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ. ಪುಕೋಕಾ ಜೀವನದ ಗುರಿ ಕಡಿಮೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ. ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಸುಖ ನೆಮ್ಮದಿಗಳೂ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಅಂದರೆ ರೈತರನ್ನು ಲಕ್ಷಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ಸುಖಸಂತೋಷ ನೆಮ್ಮದಿಗಳಿಂದ ಬದುಕುವ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮಾನವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

ಒಂದು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅದೇ ಭೂಮಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಪುಕೋಕಾ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಬಾರ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದಾಗ ಒಕ್ಕಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ನಂತರ ಹುಲ್ಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಒಯ್ದು ಎರಚಿಬಿಡುವುದು ಪುಕೋಕಾ ಕೃಷಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನವಾದ ಅಂಶ. ಈ ವಿಷಯ ಎತ್ತಿದೊಡನೆಯೇ ನಮ್ಮ ರೈತರು ತಮ್ಮ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಬೇಡವೇ ಎಂದು ತಕರಾರು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದನಗಳ ಅಗತ್ಯ ಏಕೆ? ಪುಕೋಕಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಅಗತ್ಯ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. ಇನ್ನು ನೆಲವನ್ನು ಉಳುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ಎತ್ತುಗಳೂ ಬೇಡ. ಹಾಲಿಗಾಗಿ, ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಮಂದೆ ಮಂದೆ ದನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ

ಒಂದೆರಡು ದನಗಳು ಒಂದೊಂದು ಚಟಾಕು ಹಾಲು ಕರೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಚಟಾಕು ಹಾಲಿಗಾಗಿ ಈ ಮಂದೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇವುಗಳು ಮಾಡುವ ಪರಿಸರ ನಾಶವನ್ನೂ, ಬೆಳೆಗಳ ನಾಶವನ್ನೂ ಸಹಿಸುತ್ತಾ, ಇವುಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಭದ್ರ ಬೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ, ದಿನಾ ದನ ಕಾಯುವವನೊಡನೆ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಏಕೆ? ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದವರೂ ಸಹ ದನಗಳ ಕಾಟ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದನಗಳ ಪುಂಡಾಟ ದಿಂದಲೇ ಮಾರಾಮಾರಿ, ಜಗಳ, ದ್ವೇಷಗಳು ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತವೆ. ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಹಾಲಿಗೆ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಯ ತಲೆನೋವನ್ನು ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡಂತಲ್ಲವೆ? ಹಾಲು ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ಹಾಲಿಗಾಯೇ ಇರುವ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೇವನ್ನು ರೈತನೇ ಬೆಳೆದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವಿಹಿತವೇ ಹೊರತು ಒಣಹುಲ್ಲು ತಿಂದು ಮುರುಟಿ ಕೊಂಡ ಈ ಕ್ಷುದ್ರ ದನಗಳ ಮಂದೆಗಳಿಂದ ರೈತರು ಮುಕ್ತರಾಗುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒಕ್ಕಿದ ನಂತರ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದರೆ ಚಳಿಗಾಲದ ಬೆಳೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮುಚ್ಚಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾರ್ಲಿಯ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮಳೆಗಾಲದ ವೇಳೆಗೆ ಭತ್ತದ ಮೇಲೆ ಹೊದಿಸಿದರೆ ಅದು ಹಕ್ಕಿ, ಇಲಿಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಕಾಯುತ್ತವೆ. ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಲಡ್ಡಾಗಿ ಕುಸಿದು ನೆಲದೊಳಗೆ ಕೊಳೆಯುತ್ತಾ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳ ಮತ್ತು ಬೂಸ್ಟುಗಳ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಗೊಬ್ಬರವಾಗುತ್ತಾ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಸಾರವನ್ನೂ, ಭೂಮಿಯ ಮೃದುತ್ವವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪುಕೋಕಾರ ಗದ್ದೆಗಳ ಮೇಲ್ಮಣ್ಣು ಅರ್ಧ ಅಡಿಗಳಪರೆಗೆ ಸಾರವತ್ತಾಗಿ ಸ್ಪಂಜಿನಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ ಹುಲ್ಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಗದ್ದೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಈವರೆಗೂ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಅಗತ್ಯ ಇಂಥ ಭೂಮಿಗೆ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಪುಕೋಕಾರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದ ಕೆಲವು ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿ ಪುಡಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹುಲ್ಲನ್ನು ನೀಟಾಗಿ ಚಾಪೆಗಳಂತೆ ಗದ್ದೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಜೋಡಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಎರಚಿದ ಬೀಜ ಮೊಳಕೆ ಒಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಯ್ತು. ಪುಕೋಕಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, “ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಿಯೇ ನಾನು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವನ್ನುವಂತೆ ಎರ್ರಾಬಿರಿ ಎರಚುವುದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದೆ” ಎಂದು.

630

TEJ N90.

ಪುಕೋಕಾ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹಳೆಯ ಫಸಲು ಕುಯ್ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಮುಂದಿನ ಬೆಳೆಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಎಂದರೆ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚಿಗಳಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು. ಮೊದಮೊದಲು ಪುಕೋಕಾ ಕುಯ್ಯಿನ ಅನಂತರ ಬೀಜ ಬಿತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಗುಬ್ಬಿಗಳು ತಂಡೋಪತಂಡವಾಗಿ ಬಂದು ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಬಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ನಿಂತ ಫಸಲಿನ ನಡುವೆಯೇ ಬೀಜ ಎರಚಿದರೆ ಬೀಜಗಳು ಬೆಳೆಯ ನಡುವೆ ಹುದುಗುವುದರಿಂದ ಈ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ರೈತರು ಪುಕೋಕಾ ಹೇಳುವ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ಒದ್ದೆ ಭತ್ತವನ್ನು ನುಣ್ಣನೆಯ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉರುಳಾಡಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನ ಗೋಲಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತಬಹುದು. ಒಬ್ಬನೇ ರೈತ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಎಕರೆಗಳಿಗಾಗುವಷ್ಟು ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜದ ಗೋಲಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮೊದಮೊದಲು ಪುಕೋಕಾ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಕುಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೀಜ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ ಬೀಜಗಳಿಂದ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದು ನೆಲದೊಳಕ್ಕೆ ಬೇರು ಕೊಡುವ ಸಸಿಗಳು ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾಳು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ, ಬೆಳೆದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳದೆ ನಿಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಸಸಿಗಳಿಗಿಂತ

೨೨ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಬಲಶಾಲಿಗಳೆಂದು ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಫುಕೋಕಾ ಈಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಗದ್ದೆಗೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಎರಚಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಟಾವಾದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬಿಸಾಕಿ ನಿಶ್ಚಿತೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಫುಕೋಕಾ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ರಮದಂತೆ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಅಡಿಯವರೆಗೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ವರ್ಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಸೊಂಪಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಫುಕೋಕಾ ಗದ್ದೆಗಳ ಭತ್ತದ ಸಸಿಗಳು ಅದರ ಅರ್ಧದಷ್ಟೂ ಎತ್ತರವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಫುಕೋಕಾನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದವರೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, “ಫುಕೋಕಾ ಅಜ್ಜ, ನಿನ್ನ ಗಿಡಗಳು ಹೀಗಾಕಿವೆ? ಇದರಿಂದೇನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ ತಾನೇ?”

“ಏನೇನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಭತ್ತ ಇರಬೇಕಾದ್ದೇ ಹೀಗೆ. ನಿಶ್ಚಿತೆಯಿಂದಿರಿ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಫುಕೋಕಾ.

ಅರೈಕೆ ಮಾಡಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದಲೇ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಫುಕೋಕಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಬರೇ ಮಳೆ ನೀರಿನ ತೇವದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಯುವ ಫುಕೋಕಾನ ಭತ್ತ ೪೦೦೦ ಕೇಜಿ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ೪೮೦೦ ಕೇಜಿ ಭತ್ತ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಇತರೆ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನದ ಭತ್ತ ೪೦೦೦ ಕೇಜಿ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ೨೦೦೦ ಕೇಜಿ ಭತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಹುಲ್ಲಿನ ತೂಕಕ್ಕಿಂತ ಶೇಕಡ ೨೦ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಭತ್ತ ಸಹಜ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದಾಯ್ತು.

ಫುಕೋಕಾ ಪ್ರಕಾರ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಅರವತ್ತರಷ್ಟು ತೇವ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೀರೇ ಇಷ್ಟು ತೇವಾಂಶಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ತಾವೇ ನೆಲದೊಳಕ್ಕೆ ಬೇರುಬಿಟ್ಟು ಬೆಳೆದ ಭತ್ತ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳಿಗೂ ರೋಗಬಾಧೆಗಳಿಗೂ ತುತ್ತಾಗುವುದು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ.

ಫುಕೋಕಾ ಈಗ ಒಂದು ಜಪಾನಿನ ಹಳೇ ಭತ್ತದ ತಳಿಯೊಂದನ್ನು ತಂದು ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಹಜ ಕೃಷಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ಎಕರೆಗೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕ್ವಿಂಟಾಲುಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಈ ಭತ್ತದಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಕೊಟ್ಟಿಕೊನೆಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಹುದು ಎಂದು ಫುಕೋಕಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ತಳಿ ಕೊಡುವ ಇಳುವರಿ ನೋಡಿ ಗಾಬರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. “ಹೀಗೆ ಈ ಕೃಷಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ” ಎಂದು ಫುಕೋಕಾರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಫುಕೋಕಾ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಮಣ್ಣು ದಿನ ದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

೫. ವಿರೋಧ ಶಕ್ತಿಗಳು

೧) ಕೋಕಾ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಪುಕೋಕಾ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೇ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಿಂದ. ಪುಕೋಕಾರ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಮೊದಲಲ್ಲೇ ಅವರ ಕಿತ್ತಲೆ ತೋಟ ಜೇಗೆ ನಾಶವಾಗಿ ಪಾಳುಭೂಮಿಯಾಯ್ತೆಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಬಾಗಾಯ್ತು ಅಥವಾ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಹಲವಾರು ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕುಯ್ದು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಳಾದರೂ ಸಹ ಆ ನಷ್ಟ ಒಂದೇ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಕಾಫಿ, ಕಿತ್ತಲೆ ಮುಂತಾದ ಮರಗಳು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಫಸಲು ಕೊಡುತ್ತಾ ಉಳಿಯುವಂಥವು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲೂ ಸಹ ನಾವು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘಾವಧಿಗೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪುಕೋಕಾರ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಭಾರತದ ತರಿ ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಪುಕೋಕಾರ ಕೃಷಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗುತ್ತಿದೆಯಾದರೂ ಈವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಧೋರಣೆ ಪುಕೋಕಾರ ಕೃಷಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ

ವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು. ಕೃಷಿಗೆ ಉಳುಮೆಯ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಉಪಯೋಗಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಯ ಬೃಹದುದ್ಯಮಗಳು ಲಾಭ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಉದ್ಯಮಗಳೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಪುಕೋಕಾರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ, ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನೂ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದವು. ಇವರ ಲಾಬಿಯು ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪುಕೋಕಾರಿಗೆ ಏನೇ ಆದರೂ ಪ್ರಚಾರ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ತಡೆದವು. ಪುಕೋಕಾರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ವಾರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಈ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜನಾಂದೋಳನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸೆಮಿನಾರಗಳಲ್ಲಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಪುಕೋಕಾರವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಇನ್ನೂ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಇವೆಂದು ಜರೆದು ಅವರ ಬಾಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಲಾಯ್ತು.

ಜಪಾನಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ. ಸರಕಾರಗಳನ್ನು, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳನ್ನು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಿಗಿಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಬೃಹದುದ್ಯಮಗಳು ಪುಕೋಕಾರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೃಷಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಎಂಥ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನೂ, ಅಪಪ್ರಚಾರಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ. ಪುಕೋಕಾರ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಪಂಜಾಬಿನ ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯಕಾರಿಗಳಂತೆ ಇವರಿಗೂ, ಇವರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಕಂಡರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಹೊಸ ತಳಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳಿಂದ ಭಾರತ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಸಾಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಇವರು ಮುಂದೊಡ್ಡುತ್ತಾರೆ. ಪುಕೋಕಾರ ಕೃಷಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಭಾರತ ಹಸಿವಿನಿಂದ ನರಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಇವರು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪುಕೋಕಾ ಈ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿ

ಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದ ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪುರು ಕೂಡಲೆ ಸಹಜ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದರೆ ಮೊದಲ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಏರತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಏರುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದರೊಡನೆ ರೈತನ ಖರ್ಚು ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ ಅರವತ್ತರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ರೈತನ ಲಾಭವಂತೂ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲೀ, ಕಡಿಮೆಯಾಗಲೀ ಏರುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ, ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೂ ರೈತನ ಲಾಭವಾಗಲೀ, ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಲೀ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಲಾಭ ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಣ ಇವೇ ಮುಖ್ಯ. ಇವರಿಗೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ, ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಜನಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಗುಣಪಡಿಸಲಾರದ ರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಹೇಳಿ ಮನವೊಲಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ.

ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಫುಕೋಕಾ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಜಪಾನ್ ಬೇಕಾದರೆ ಫುಕೋಕಾರನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿಯೂ ಬದುಕಬಹುದು. ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ತ್ಯಜಿಸಿ ಸಹ ಜಪಾನ್ ತನ್ನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಭಾರತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನು ಮುಂಬರುವ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದಂತೂ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸೋಲತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿಯೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆಯೂ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ರೈತರು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನೂ ಹೈಬ್ರೀಡ್ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೋಚಿಸಿರಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಂಕಿ

ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಹದಿನೈದರಷ್ಟು ರೈತರು ಮಾತ್ರ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನೂ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನೂ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ತಲುಪಿರುವುದು ಶೇಕಡ ಹದಿನೈದರಷ್ಟು ರೈತರನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಭಾರತದ ಆಹಾರ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಈ ಶೇಕಡ ಹದಿನೈದು ಜನಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲವೆ? ಇಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಭಾರತ ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿವೇಶೀ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಯೋಚಿಸಿರಿ. ಇನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಜನ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಾದರೆ ನಾವು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ತೆರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?

ಅಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನೂರಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಜನ ರೈತರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಇವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ.

ಈಗ ಪುಕೋಕಾ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ರೈತರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪಟ್ಟಿಭದ್ರರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಆ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ರೈತರ ತುಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಬೇಡ. ಮಿಕ್ಕ ಶೇಕಡ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಲಾರದೆ ಬಸವಳಿಯುತ್ತಾ ಕನಿಷ್ಠ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲೇ ಇರುವ ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪುಕೋಕಾ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡೋಣ. ಇವರಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಸಾರ ಕನಿಷ್ಠಮಟ್ಟ ಮುಟ್ಟಿದ್ದು ಇವರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಎಕರೆಗೆ ಆರು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೇರಿಲ್ಲ. ಇವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಿ ಅವರ ಇಳುವರಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ?

ಇವರು ಪುಕೋಕಾ ಹೇಳುವಂತೆ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನೂ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನೂ ಬಳಸದಿದ್ದರೂ ಯಾಕೆ ಇವರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಏರಿಲ್ಲ? ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಅಂದರೆ ಕೇವಲ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದೇ

೨೮ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಸದೇ ಇರುವುದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಸಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂಥ ಅನೇಕ ಮಾರಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲೂ ಉತ್ತು ನೆಲವನ್ನು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಒಡ್ಡುವುದು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೇತು ಮಾಡುವ ಕೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುವುದು, ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕಿಯಾದ ನಂತರ ಮಿಕ್ಕುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸದಿರುವುದು ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಆ ಭೂಮಿಯ ಸಾರವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿರಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಊಹೆಯ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನಷ್ಟೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಏನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ರೈತರು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 'ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಹಾಯ ತೀರಾ ಅಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಪುಕೋಕಾರ ಸಹಜ ಕೃಷಿಯೂ ಸಹ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದುದೇ.

ಪುಕೋಕಾರ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಮೊದಲು ಮಿಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಆರಂಭಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೊಡನೆ ಮುಂದಿನ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೬. ರೈತರಿಗೋಂದು ಆಹ್ವಾನ

ಮೂಡಿಗೆರೆ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಪುಕೋಕಾನಂತೆಯೇ ಪೆಥಾಲಜಿಸ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಪುಕೋಕಾನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪುಕೋಕಾನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಪುಕೋಕಾ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, ಕುತೂಹಲದಿಂದ, ಗೌರವದಿಂದ, ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಇವರ ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಇವರು ಪುಕೋಕಾನ ತಾತ್ವಿಕ ನಿಲುವು, ಆತನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿರುವವರು.

ಪುಕೋಕಾನ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದೀತಿಯ ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಪುಕೋಕಾರನ್ನು ಓರ್ವ ಮಹಾವ್ ಚಿಂತಕನಾಗಿ ಜನಜನಿತ ಮಾಡಬಹುದಾದರೂ ಇವತ್ತು ಸಮಕಾಲಿನ ಭಾರತಕ್ಕೆ ತೀರಾ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಪುಕೋಕಾನ ಮಿಕ್ಕೈಲ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಿಂತ ಆತನ ಕೃಷಿಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ. ಆತನ ಕೃಷಿಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತೀರ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ನನಗೆ ಮಿಕ್ಕೈಲರ ಆಸಕ್ತಿಗಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಬುದ್ಧಶಂಕರರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮಹಾನುಭಾವರು ಪೂಜ್ಯರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪುಕೋಕಾ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ರೈಕೋಟಿಗೂ, ಪುಕೋಕಾರವರಿಗೂ ನಾನು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ.

೩೦ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ನಮಗೆ ಈಗ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಬಡತನದಿಂದ ಅಪಾಯದತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಮಾಡುವಂಥ ಕೃಷಿಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಾನೇ ಪುಕೋಕಾನನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಆತನು ತೋರಿದ್ದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಳವಡಿಸಲು ಕೃಷಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಚಂದ್ರ ಶೇಖರ್‌ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ನಮ್ಮ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂದು ಅವರೊಡನೆ ನಡೆಸಿದ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಚಂದ್ರ, ನೀವು ಪುಕೋಕಾ ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ : ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪುಕೋಕಾ ಪರಿಚಯವಾಗಿದ್ದು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಪುಕೋಕಾ ಬಗ್ಗೆ ಈವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳೂ, ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸದಿದ್ದು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ. ನಾನು ಈಗ ತಡ ಮಾಡದೆ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸಹಜ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದ ಹೇಗೆ ಆರಂಭಿಸುವುದು ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಸವಾಲು. ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಹುರುಳಿ, ಸೋಯಾಬೀನ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪುಕೋಕಾರ ಕ್ಲೋಪರ್ ಕಳೆಸಳ ಬದಲಾಗಿ ಹುರುಳಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆ ನೋಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೆಲವನ್ನು ಬಿಸಿಲಿನ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿ ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಎರಡೆರಡು ಭತ್ತವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೂಡಿ, ರಾಗಿಯನ್ನು ಇರುವೆಗಳೂ ತಿಂದುಹಾಕಿದವು. ಸೋಯಾ ಅವರೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಮೊಳಕೆ ಹೊಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹುರುಳಿಯೊಂದೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೊಳಕೆ ಬಿಡುವೆ.

ಇವುಗಳನ್ನು ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಬಿತ್ತಿದ್ದರ ಹಿಂದಿನ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೇ : ಹುರುಳಿಯನ್ನು ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಭತ್ತ ಎರಚಲು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂದು. ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಫುಕೋಕಾ ಕ್ಲೋಪರ್ ಬೆಳೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ರೈತರು ನೀರಾವರಿ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಈಗಿಂದೀಗಲೇ ಹುರುಳಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ನೀರು ಕೊಡಲಿ. ಮುಂಗಾರಿಗೆ ಭತ್ತ ಬಿತ್ತುವ ವೇಳೆಗೆ ಗದ್ದೆಗಳು ಹುರುಳಿ ಗಿಡಗಳಿಂದ ಅವೃತವಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದವರು ಭರಣಿ ಮಳೆಗೆ ಹುರುಳಿ ಬಿತ್ತಿ ಕೇವಲ ಎರಡೇ ಇಂಚು ಅಳ ಹೋಗುವಂತೆ ತೆಳ್ಳಗೆ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಲಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ನೆಲ ಕೆರೆದಂತೆ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಅಳವಾದ ಉಳುಮೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಫುಕೋಕಾರ ಕೃಷಿ ಆರಂಭಿಸಿದರೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಮೊದಲ ಲ್ಲಾದರೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೇನು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರ?

ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ : ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮಲೆ ನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನೂ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನೂ ಜನ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದೆ ಅವರು ತೆಗೆಯುವ ಫಸಲೂ ಎಕರೆಗೆ ಸರಾಸರಿ ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ಕ್ಷಿಂಟಾಲುಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲಿಲ್ಲ. ಕಾಳಿಗಿಂತಾ ಹುಲ್ಲನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಉಳ್ಳ ತಳಿಗಳನ್ನು ಇವರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇವರು ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ಇವರ ಇಳುವರಿ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ ರೈತನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಾವು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದರಿಂದ ರೈತನಿಗಂತೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ರೈತನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಅಪಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಿಯೋಜನೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಆರಂಭಿಸಿ

೩೨ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ವಂತೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂಥ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಒಂದೇ ನಮಗೆ ಇರುವ ತತ್ಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಈಗ ಫುಕೋಕಾ ಕೃಷಿ ಆರಂಭಿಸುವವರು ಮೊದಲ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಆರಂಭಿಸಬಹುದು?

ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ : ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಫುಕೋಕಾರವರ ಮಹತ್ ಸಾಧನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಫುಕೋಕಾರವರ ಕೃಷಿಯ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನೂ, ಅಲೋಚನೆಗಳನ್ನೂ ನಾವು ದಿಕ್ಕೊಚ್ಚಿಗಳಂತೆ ತಗೊಂಡು ವಿವರಗಳನ್ನು ಬಿಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಜಪಾನಿನ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬೇರೆ, ಭಾರತದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬೇರೆ.

ನಾನಾದರೂ ಈಗಷ್ಟೇ ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದನ್ನೂ ರೈತರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ. ನನ್ನೊಡನೆಯೇ ಸೋಲು-ಗೆಲುವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ತಯಾರಿರುವ ಸಾದಸಿ ರೈತರಿದ್ದರೆ ನಾನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಅಲೋಚನಾ ಕ್ರಮವೇನು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬಲ್ಲೆ. ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿ ಇರುವ ಅನೇಕ ಯುವ ರೈತ ಸಮುದಾಯವೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನನಗಿಂತಲೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಮಗೇ ದಾರಿ ತೋರಿಸಬಲ್ಲರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ.

ಮಳೆ ಆಧಾರಿತ ಮಿಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವವರು ಹೇಗೆ ಆರಂಭಿಸಬಹುದೆಂದರೆ ಈಗ ಭರಣಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಕೂಡಲೇ ಒಮ್ಮೆ ಹುರುಳಿ ಬಿತ್ತಿ ತೆಳ್ಳಗೆ ನೆಲ ಕೆರೆದಂತೆ ಉತ್ಪಾದಿಸಿ. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಆರಂಭವಾಗುವುದರೊಳಗೇ ಹುರುಳಿ ಒಳ್ಳೆ ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಲು ತಕ್ಕಂತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಹೊಲದ ಪರೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಈ ಹುರುಳಿ ಬೆಳೆಯ ನಡುವೆ ಬಿತ್ತಿ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಹುರುಳಿಯನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿ ಅದನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿಗೊಳಿಸಿ ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಡಲಿ. ರಾಗಿಯನ್ನೂ, ಅವರೆಯನ್ನೂ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ರೈತರೇ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ

ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವವರು ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತಾ ಹೆಚ್ಚು ಬೀಜ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಫೊದಲಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ರಾಗಿ ಕುಯ್ಯಾದ ನಂತರ ಹೊಲದವರೆ ಗಿಡಗಳು ಇಡೀ ಹೊಲ ವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಹಸಿರು ಮುಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ ಮಾರ್ಚ್ ವರೆಗೂ ಹೊಲದಲ್ಲಿರುವ ಇವು ಪುಣ್ಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ಪುತ್ತೆ ಭರಣಿ ಮಳೆಗೆ ಈ ಗಿಡಗಂಟೆಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಹುರುಳಿ ಎರಚಿ ಬಹುದು.

ನೀರಾವರಿ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವವರು ಹುರುಳಿ, ಅಲಸಂದ, ಅಪ್ಪೆ ಸೆಣಬು ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಒಂದು ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ಮೊಳಕೆ ಒಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಲೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಭತ್ತ ಬಿತ್ತುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಭತ್ತವನ್ನು ನೆನೆಸಿ ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿನ ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ ಉರುಳಾಡಿಸಿ ಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಬೆಳೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಿತ್ತಿ ಭತ್ತ ಮೊಳಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಈ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿ ಮುಚ್ಚಿಗೆಯಂತೆ ಅದೇ ಗದ್ದೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎಸೆದು ಬಿಡಬೇಕು. ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿಯಂತೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಗಳೇ ಮೇಲಾಗ್ಯೆ ಸಾಧಿಸುವಂತೆ ಕಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಕಳೆಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಪುತ್ತೆ ನೀರು ಒಡೆದು ಬಿಡಬೇಕು. ಈ ನೀರಾವರಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಲಾ ಬಯಲುಗಳಲ್ಲಂತೂ ಜವುಗು ಏಳುವುದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಶಡೆ ಗಟ್ಟಿಬಹುದು ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಮೂರಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬಹುದು.

ಒಂದು ಬೆಳೆ ತೆಗೆದನಂತರ ನಾವು ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಬಿಡದಿರಲು, ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಯುಕ್ತ ಸಸ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಯಾವುದೇ ಗಣನೀಯ ಲಾಭ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಏನನ್ನಾದರೂ ಬೆಳೆದು ಅದು ಪುತ್ತೆ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೩೪ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ನಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅದು ಬೆಳೆದ ಮಣ್ಣಿಗೇ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ರೈತರು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಈ ಕೃಷಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭತ್ತದ ತಳಿ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನೀವು ಯೋಚಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಜೆದ್ರಶೇಖರ್ : ಆಧುನಿಕ ಭತ್ತದ ತಳಿಗಳು ಯಾವುವೂ ಪುಕೋಕಾ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೃಷಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಕಾಳು ಹಿಡಿಯುವಂಥವು. ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ತಳಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಗೆ ಅಳವಡುವಂಥ ಒಳ್ಳೆ ತಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವವರೆಗೆ ಇದ್ದುದರಲ್ಲೇ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕೃಷಿ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಭತ್ತ, ವಾಳ್ಕ, ಗಂಧಸಾಲೆ, ಜೀರಿಗೆ ಸಣ್ಣ, ಇಂಟಾನ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ನೀರಾವರಿ ಇರುವ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ನಾನು ಈಗ ಹುರುಳಿ ಬೀಜ ಚೆಲ್ಲುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದ್ದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕ್ರಮವೆಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಆರಂಭಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತ ಮಾತ್ರ ಅದು. ಮುಂಗಾರು ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯ ನಂತರ ಕಡಿಮೆ ಕಾಲಾವಧಿಯ ರಾಗಿ ಅಥವಾ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಜೋಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಇದಾದನಂತರ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯ ಒಂದು ದ್ವಿವಳಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅವರ್ತನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಬಿತ್ತುತ್ತಾ ಬರುವುದನ್ನೂ ರೈತರು ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಈ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರೈತರೇ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಭಾರವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

೨. ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜಕೃಷಿ

ನಾನು ಈಗ ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ರೈತರು ಹಾಗೂ ಇತರರು ಫುಕೋಕಾ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಪಾನಿನ ಈ ಸರಳ ರೈತನ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, “ನೀವು ಫುಕೋಕಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಅಥವಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಾ?” ಎಂಬುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನು ಈ ವರ್ಷವಷ್ಟೇ ಫುಕೋಕಾ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಫುಕೋಕಾ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಆಳವಡಿಸಲು ನನ್ನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಏಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಫುಕೋಕಾ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ ತುಂಬಾ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದುದಾಗುತ್ತದೆ.

ಫುಕೋಕಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಮುಂಚೆ ನಾವು ತುಂಬಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೊಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ನಾವು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸದ ತೋಟಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ತೋಟಗಳು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲೂ, ಗಿಡಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿವೆ. ಈಗ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೊದಲ ಕೆಲಸ ಇವೇಕೆ ಹೀಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ತೋಟಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವವರು ಗಿಡಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯದಂತೆ

೨೬ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದೂ ನಿಜ. ಬೇಲಿ ಇಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಮರಗಳ ನೆರಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಮರಗಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಕಡಿದು ಬಿಸಿಲಿನ ಹೊಡೆತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೇ ಅನೇಕ ಇತರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಈ ತೋಟಗಳು ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಮೊದಲು ಈ ತೋಟಗಳು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೀಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ.

ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ನಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ತೋಟಗಳನ್ನೇ ನಾಲ್ಕಾರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವು ಯಾಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ, ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವು ಯಾಕೆ ಕೆಟ್ಟಿವೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಜ ಕೃಷಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ನೀವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಈ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಫುಕೋಕಾನ ಅನುಭವಗಳು ಬೈಬಲ್ ಆಗಲೀ, ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಾಗಲೀ ಅಲ್ಲ. ನಾವೂ ಧರ್ಮಾಂಧರಂತೆ ಫುಕೋಕಾ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ನಕಲಿ ಮಾಡುವುದು ಸಲ್ಲದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಫುಕೋಕಾ ಕೂಡ ಪದೇ ಪದೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಫುಕೋಕಾ ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಎಕರೆ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಸಹ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಮಾಡರಿಯಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದಿರುವುದು. ಫುಕೋಕಾ ಇಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಆರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಈ ಬಂಜರು ನೆಲ ಪಾಳುಬಿದ್ದು ಸಿಮೆಂಟಿನ ನೆಲದಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ರೈತರು ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಪೈನ್ ಮರಗಳ ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿದುಹಾಕಿ ಮಳೆ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಾರವತ್ತಾದ ಇಲ್ಲಿನ ಮಣ್ಣೆಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿ ಈ ಭೂಮಿ ಸ್ಮಶಾನಯೋಗ್ಯವಾದುದಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಂದರವಾದ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರನ್ನು ವುದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಫುಕೋಕಾ ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗಿಡ ನೆಡುವ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಕಡಿದಿದ್ದ ಪೈನ್ ಮರಗಳ ಬುಡಗಳೆಲ್ಲಾ ಚಿಗುರತೊಡೆಗಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಒಂದೊಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ

ಉಳಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮರಗಳಾಗಿ ಚಿಗುರಲು ಬಿಟ್ಟರು. ಕೆಲವೇ ಕಾಲದ ಒಳಗೆ ಗಾಳಿ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಪುಟ್ಟಮರಗಳೆ ಕಾಡೊಂದು ರೂಪುಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿತು. ಈ ಮರಗಳ ಕಾಡುಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಫುಕೋಕಾ ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣಿನ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಳಗೆಳನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ಅವುಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಕ್ಲೋವರ್ ಕಳೆಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರು. ಕೊಂಚ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಆ ಬಂಜರು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದ ಕುರುಚಲು ಕಾಡಿನೊಳಕ್ಕೆ ಕಿತ್ತಳೆ ಸಸಿಗಳು ಹುದುಗಿಹೋದವು. ಆಗಾಗ ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ತುಳಿಯದಿದ್ದಂತೆ ಕೆಳಗಳನ್ನು ಕೊಚ್ಚುತ್ತಾ ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳು ಮೇಲೇಳಲು ಫುಕೋಕಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಅಗತ ಮುಂತಾದವನ್ನೇನೂ ಮಾಡ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಫುಕೋಕಾ ನೆಟ್ಟಿದ್ದರಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಫುಕೋಕಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ.

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದ ಕಿತ್ತಳೆ ಸಸಿಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಬರತೊಡಗಿದವು. ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳು ಮೇಲೆದ್ದು ಹಣ್ಣು ಬಿಡತೊಡಗಿದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಸಿಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರಚನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಹಾನಿ ಮಾಡಲೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಫುಕೋಕಾ. ಈ ಅವಧಿಯ ಕೆಲವು ಕುತೂಹಲಕರ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಫುಕೋಕಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸುತ್ತ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳು ಹುದುಗಿದ್ದಾಗ ಕಿತ್ತಳೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟದ ಬಾಧೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಆದರೆ ಕಿತ್ತಳೆ ಮರಗಳು ದೊಡ್ಡವಾಗುತ್ತಾ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪೊದೆ, ಕಾಡುಗಿಡಗಳನ್ನು ಫುಕೋಕಾ ಕೊಚ್ಚಿಹಾಕುತ್ತಾ, ಆ ಜಾಗ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟದ ರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆ ಒಂಗಳೊಂದಾಗಿ ಕಿತ್ತಳೆಗೆ ಬರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳೂ, ಹೇಸು ತಿಗಣೆಗಳೂ ಆಗಮಿಸತೊಡಗಿದವಂತೆ. ಹಾಗೆಂದು ಫುಕೋಕಾ ಅಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನೇನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೇಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅವು ಹದ್ದು ಬಸ್ತಿಗೆ ಬರತೊಡಗಿದುವೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ.

ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟ ಆರಂಭಿಸುತ್ತ ಫುಕೋಕಾಗೆ ಇದ್ದ ಮೊದಲ ಕೌಳಜಿ

೩೮ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಎಂದರೆ ಬರಡಾಗಿ ಮೇಲ್ಮಣ್ಣೆಲ್ಲ ತೊಳೆದುಹೋದ ಈ ನೆಲವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿತ್ತೆಂದು ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ತೋಟಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಗತೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಸೊಪ್ಪು-ಸೆದೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಮುಚ್ಚುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುಕೋಕಾ ಸಹ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಆಳವಾದ ಅಗತೆಯನ್ನು ತೋಡಿ ಕಾಡಿನಿಂದ ಮೂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪು ಸೆದೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದು ಮುಚ್ಚಿದರು.

ಕೆಲವೇ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಬೆನ್ನುಮುರಿಯುವ ಕತ್ತೆ ಕೆಲಸವಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೆನ್ನಿಸಿತು. ಕೆಲವು ಕಾಲದೊಳಗೆ ಈ ಗುಂಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಗುಂಡಿಗಳಾದವು. ಒಳಗೆ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರವೆಲ್ಲಾ ಕರಗಿ ಅಂತರ್ದಾನವಾಯ್ತು. ಮಣ್ಣು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲೂ ಹುಲ್ಲು ಮುಚ್ಚುವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎಂದೆನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಂದ? ಕತ್ತರಿಸಿದ ಮರದ ಕೊಂಬೆರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹುಗಿಯುವ ಪ್ರಯೋಗ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಮಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಸೇರಿ ಲಡ್ಡು ಹಿಡಿಯುವ ಮರ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕಡಿದು ತಂದು ಹುಗಿಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಮರಗಳಿದ್ದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ?

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಮರ ಅನ್ವೇಷಿಸಿದರು. ಅದರ ಹೆಸರು ಮರಿಶೀಮ ಅಕೇಶಿಯ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಕೇಶಿಯದ ಜಾತಿಗೇ ಸೇರಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಮರ ಇದು. ಇದರ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲೂಬಹುದು. ಹೂ ಬಿಡುವ ಈ ಗಿಡ ಜೇನುಗಳಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಾದುದು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೆಟ್ಟು ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಮರವನ್ನು ಎಕರೆಗೆ ನಲ್ವತ್ತು ಮರಗಳಂತೆ

ನೆಚ್ಚಿರೆ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಮಣ್ಣೊಳಗೆ ಹುಗಿಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಂಬೆ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಇದು ಒದಗಿಸತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಈ ಮರವನ್ನು ಕಡಿದ ನಂತರ ಅವುಗಳ ಬೇರುಗಳೂ ಸಹ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಲಡ್ಡಾಗಿ ನೆಲ ಸಡಿಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ದೂರದ ಕಾಡಿನಿಂದ ಮರವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುವ ಪ್ರಯಾಸಕರ ಕೆಲಸ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮೇಲ್ಮಣ್ಣನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಫುಕೋಕಾ ಅಲ್ಪಾಲ್ಪ ಮತ್ತು ಕ್ಲೋವರ್ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಪಾನಿ ಮೂಲಂಗಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರು. ಈ ಮೂಲಂಗಿ ಗದ್ದೆಗಳು ನೆಲ ದೊಳಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಇವು ಕೊಳೆತರೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರ ವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ನೆಲದ ಒಳಗೆಲ್ಲಾ ಇವು ಕೊಳೆತಲ್ಲಿ ಟೊಳ್ಳು ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಸಡಿಲವಾಗಿ ಗಾಳಿಯಾಡತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡದೆ ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಬೀಜ ಉದುರಿ ಇವು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾ ನೆಲವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮೃದು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಯ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಕಳೆಗಳನ್ನೂ, ಗಡ್ಡೆಯಾಗಿ ನೆಲದೊಳಗಡೆಯೇ ಕೊಳೆಯುವ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಲೇ ಹೋದುದರಿಂದ ಈ ಇಷ್ಟತ್ತು ಎರುಷಗಳ ಅಪಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು ಬಂಜರಾಗಿದ್ದ ನೆಲ ಈಗ ಅತ್ಯಂತ ಸಾರಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ಪಂಜಿನಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಫುಕೋಕಾಗೆ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ದೂರೆಯುವ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದೂರತಂತೆ ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳು ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಿಗದಂತೆ ಪೈನ್ ಮರಗಳ ಸಾಲುಗಳು ತಡೆಯುತ್ತವೆ. ಮರಶೀಮ ಆಕೇಶಿಯ ಮರಗಳಿಂದ ಮಣ್ಣು ಆಳದಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟದ ಮೇಲ್ಮಣ್ಣಿನ ನೂರೊಂಟು ತರದ ತರಕಾರಿ ಕಳೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಕೊಳೆತು ಭೂಮಿಯ ಸಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಲೇ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ನೆಲಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿಯಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅಲುಗುತ್ತದೆ.

೮. ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ವಿಷವರ್ತುಲ

ಸಹಜ ಕೃಷಿಯ ಮುಖ್ಯ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಾವುವೇ ತಾಳಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸದಿರುವುದು. ಹಾಗೆಂದು ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಆರಂಭಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ರೋಗಕಾತಕ ಶಿಲೀಂಧ್ರಗಳೂ, ವೈರಸ್ಸುಗಳೂ, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳೂ ನಿಮ್ಮ ಗದ್ದೆ ತೋಟಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟೋಡಿಬಿಡುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯಕೂಡದು. ಫುಕೋಕಾರ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ, ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಬೆಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ ಅಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳೂ ಯಾವತ್ತೂ ಹಾನಿಕಾರಕ ಮಟ್ಟದ ಪಿಸುಗಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುವೇ ಇಲ್ಲ. ಫುಕೋಕಾರ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬಳಸದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ನಾನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಫುಕೋಕಾ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆವಂತೆ, ವಿಧಾನವಾಗಿ ಫುಕೋಕಾ ಸುತ್ತ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಕಾಡನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆ, ಅವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಾಣಿಸ ದಿದ್ದ ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳ ತಿಗಣೆಗಳೂ, ಜಿಗಿ ಹುಳುಗಳೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳ ತೊಡಗಿದವು. ಇವು ಹೇಗೆ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೆ ಹದ್ದು ಬಸ್ತಿಗೆ ಬಂದುವೆಂಬುದನ್ನು ಫುಕೋಕಾ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಫುಕೋಕಾ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳ ನಡುವೆ ಮರಿಶೀಮಾ ಅಕೇಶಿಯಾ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟರು. ಈ ಗಿಡದ ಬೇರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಫುತ್ತು ಇದ್ದು ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಆಳ ಸ್ಥರದಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಪ್ಪರು ನೆಟ್ಟರು. ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಗಿಡ ಜೀನ್ಸುಗಳನ್ನೂ ಅರ್ಕಿಫಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು

ಮರಮುಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಈ ಮರದಲ್ಲಿ ಆಫಿಡ್ ಅಥವಾ ಬಿಳಿ ತಿಗಣೆಗಳೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತೊಡಗಿದವು. ಈ ಬಿಳಿ ತಿಗಣೆಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಲೇಡಿಬಗ್ ಎಂಬ ಮಿಡತೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುವು. ಬಯಲುಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಉಗನಿ ಪಂಬುಗಳ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆ ಹೊಳೆಯುವ ಈ ಮಿಡತೆಗಳು ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದೇ ಲೇಡಿಬಗ್ ಮಿಡತೆಗಳು.

ಮರಿಶೀಮಾ ಅಕೇಶಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ತಿಗಣೆಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾದಂತೆ ಲೇಡಿಬಗ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ವೃದ್ಧಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಬಿಳಿ ತಿಗಣೆಗಳನ್ನು ಲೇಡಿಬಗ್ ಮಿಡತೆಗಳು ಪೂರ್ಣ ತಿಂದಾಹಾಕಿದವು. ಅಕೇಶಿಯಾ ಮರದ ತಿಗಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿಯಾದ ನಂತರ ಈ ಲೇಡಿಬಗ್ ಮಿಡತೆಗಳು ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣು, ಜಿಗಿಹುಳು, ಸ್ಕೀಲ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿನ್ನತೊಡಗಿದವು. ಹೀಗಾಗಿ ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡದ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳೂ ನಾಶವಾಗತೊಡಗಿದವು. ತಮ್ಮ ಆಹಾರವಾದ ಈ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗತೊಡಗಿದವು. ಈಗ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವೃದ್ಧಿಸಿದೊಡನೆ ಇವೂ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಇವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಕೀಟಗಳೂ, ಲೇಡಿಬಗ್‌ಗಳೂ ಒಂದು ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆಮಾಡತೊಡಗಿವೆ.

ಇಂಥದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟದ ಜಿಗಿ ಹುಳುಗಳನ್ನೂ, ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿದೆ ವೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ಕಿತ್ತಳೆ ತೋಟದ ಕೀಟಗಳೆಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಉಪಕಾರಿಗಳಾದ ಲೇಡಿಬಗ್‌ಗಳೂ, ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳೂ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರುವ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳೂ ಪೈರಿಗಳ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾವೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ನಾವು ಮತ್ತೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಔಷಧಿ ಸಿಂಪರಣೆಯಿಂದಲೇ ಅವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಔಷಧಿ ಸಿಂಪರಣೆ

೪೨ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಯಿಂದ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾದ ನಂತರ ನಮಗೆ ಉಪಕಾರಿಗಳಾದ ಕೀಟಗಳೂ ಸಹ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ರೈತನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಉಪದ್ರವಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಸಾಧಿಸುವ ಸಮತೋಲನ ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಲೇಡಿಬಗ್‌ಗಳ ಉದಾಹರಣೆಯಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮತೋಲನ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ನಾವು ಸ್ವತಃ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಫುಕೋಕಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೃಷಿಯ ಎಲ್ಲ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಪಾಲಿಸಿದರೆ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಅದು ಹೇಗೋ ಈ ಸಮತೋಲನ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಫುಕೋಕಾರ ಅಭಿಮತ. ಏಕೆಂದರೆ ಫುಕೋಕಾರ ಪ್ರಕಾರ ಮನುಷ್ಯ ಕೈಹಾಕದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಯಾವುದೇ ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳ ಪಿಡುಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಉಂಟಾದರೂ ಪ್ರಕೃತಿ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ತಹಬಂದಿಗೆ ತಂದೆಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಮಿಕೀಟ, ರೋಗಗರುಜಿನಗಳ ಬಾಧೆ ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಳಸಿ ಕೃಷಿಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುವುದೆಂಬ ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶವನ್ನು ಫುಕೋಕಾ ಎತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಫುಕೋಕಾರವರೂ, ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಫುಕೋಕಾರ ಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈವರೆಗೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ ಯಾವ ರೋಗಗರುಜಿನಗಳ ಬಾಧೆಗೂ ಫುಕೋಕಾರ ಗದ್ದೆಗಳು ಒಳಗಾಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಈವರೆಗೆ ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ಸಂಭವಿಸಿದರೂ ಫುಕೋಕಾರವರ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ತೀರ್ಮಾನ ಇಷ್ಟೆ: ಸಹಜ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳ ಹಾವಳಿಯೂ ಸಹಜ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮೀರುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳಿಗೂ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೂ ಇರುವ

ಸಂಬಂಧದ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೊಳ್ಳಿಯದು. ಇದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಡೇಟರ್ ಸಂಬಂಧವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆಯೋ ಅದು ಪ್ರಿಡೇಟರ್. ಈಗ ಕಿತ್ತಳೆಯ ಜಿಗಿಹುಳುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಲೇಡಿಬಗ್‌ಗಳು ಪ್ರಿಡೇಟರ್ ಆದರೆ ಜಿಗಿಹುಳುಗಳನ್ನು ಪ್ರೇ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ತೋಳ, ಪ್ರಿಡೇಟರ್ ಆದರೆ ಕುರಿ ಪ್ರೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹುಲಿ ಪ್ರಿಡೇಟರ್ ಆದರೆ ಜಿಂಕೆ ಪ್ರೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳ ಜಿಗಿ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಡೇಟರ್ ಎನ್ನುವುವಾದರೆ ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡವೇ ಪ್ರೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾದ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಿಡೇಟರೂ ತನ್ನ ಪ್ರೇಯನ್ನು ನಾಮಾವಶೇಷ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಈಗ ಹುಲಿಯ ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಹುಲಿ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದು ಎಂದೂ ಜಿಂಕೆಗಳನ್ನು ನಾಪಾವಶೇಷ ಮಾಡದು. ಏಕೆಂದರೆ ಜಿಂಕೆಗಳ ಅಳಿವು ಹುಲಿಗಳ ಅಳಿವು ಎರಸೂ ಒಂದೆ. ಅಂದರೆ, ಹುಲಿ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು-ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಜೀವವಲಯದಲ್ಲಿ ಇವೆಬೇಕಾದ ಹುಲಿ, ಜಿಂಕೆ, ಹುಲ್ಲು, ಕಾಡುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಕಾಯುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ನಿಯಮಬದ್ಧ ಕ್ರಿಯೆ. ಇದನ್ನೇ ಪ್ರೇ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಡೇಟರ್ ನಿಯಮವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸಹಜ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳು ವಿಪತ್ಕಾರಕ ಮಟ್ಟ ಮುಟ್ಟಿದಂತೆ ಕಾಯುವುದು ಈ ನಿಯಮವೇ. ಈ ಸಮತೋಲನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕೈಹಾಕಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದು ಕಾಡಿನ ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಂಕೆ, ಮೊಲ, ಕಡವೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಅಗಣಿತವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಹಾರ ಸಿಗದೆ ದುರ್ಬಲವಾಗತೊಡಗುತ್ತವೆ. ನಾನಾ ರೋಗರುಜಿನಗಳು ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಗಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಜೀವ ಸಮುಚ್ಚಯದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕುಣಿಕೆಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಪರಿಸರ ಅಸ್ತ

೪೪ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ದಿಕ್ಕುಗೆಡುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನಾಹುತ ಇದೇ. ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಇನ್ನೊಂದು ತಪ್ಪು. ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಮತ್ತೆ ಹಲವಾರು.

ಫುಕೋಕಾರ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಲೆ ನೆಯ್ದು ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಸಂಖ್ಯ ಜೇಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರ ಬಳಿ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಕಲೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬ ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಒಳ ನುಗ್ಗಿದ. ಗದ್ದೆಗೆಲ್ಲಾ ಯಾರೋ ತೆಳು ಬಟ್ಟೆ ಹೊದಿಸಿದಂತೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜೇಡರ ಬಲೆಗಳು ಕಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮಂಜಿನ ಇಬ್ಬನಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರಿಂದ ಅವ ರೆಗೂ ಫುಕೋಕಾರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜೇಡರ ಹುಳುಗಳು ಬಲೆ ನೆಯ್ದಿ ರುತ್ತವೆಂದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗುರು ಶಿಷ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ಅಪಾಕ್ಯಾಗಿ ಈ ವಿಸ್ಮ ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರು.

ಪ್ರೇ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಡೇಟರ್ ಸಂಬಂಧದ ನಿಯಮ ನಮಗೆ ಸರಳವಾಗಿ ಕೂಡರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಸಂಕೀರ್ಣವೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಇದನ್ನು ತನ್ನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಾನೇ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಎಂದೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದಾಗಲೀ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಾಗಲೀ ಮಾಡ ಕೂಡದು. ಔಷಧಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಅಲ್ಲಿನ ಸಮತೋಲನ ಯಶಸ್ವಿ ತದ್ವಾ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ಮಿಕ್ಕದನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಫುಕೋಕಾ ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರದ ದಿನಗಳ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಎರಡು ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಡ ಕೊರೆ ಯುವ ಹುಳುಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಒಂದಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಹೊಡೆದು ಹುಳು ಗಳನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಲಾಯ್ತು. ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಗದ್ದೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ತಾಳೆ ನೋಡಿದಾಗ ಔಷಧಿ ಹೊಡೆಯದ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇತ್ತು. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಯ್ತೆಂದು ಫುಕೋಕಾ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಹುಳು ಗಳು ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಕಾಂಡ ಕೊರಿದ ಕೂಡಲೇ ಭತ್ತದ ಬುಡದಿಂದ

ಹೆಚ್ಚು ಹಿಳ್ಳುಗಳು ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಹಾಗಾಗಿ ಹುಳುಗಳು ಕೊರೆವ ಭತ್ತಗಳು ಸತ್ತರೂ ಬುಡದಿಂದ ಬಂದ ವಿಶ್ವಲ ಹಿಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಔಷಧಿ ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೂ, ಸಿಂಪಡಿಸದ ಗದ್ದೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಔಷಧಿ ಹೊಡೆದು ಹುಳುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಂದೆವೆಂದು ರೈತ ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನಾದರೂ ರೈತನಿಗೆ ಲಾಭ ಮಾತ್ರ ಗಣನೀಯವಾಗೇನೂ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವೃಥಾಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ರೈತನಿಗಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮನುಷ್ಯನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೃಷಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಫುಕೋಕಾ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಮಳೆ ಬೀಳದೆ ನೀರು ಕಟ್ಟುವುದೋ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಗದ್ದೆಗಳ ಕಡೆ ಮುಖ ಹಾಕದಿರುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಒಲೆಯ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಬೂದಿಯನ್ನು ಅದು ತೀರಾ ನಿರುಪದ್ರವಿ ಎಂದು ಗದ್ದೆಗೆ ಎಸೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ತೊಂದರೆಯಾಯಿತೆಂದು ಫುಕೋಕಾ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭತ್ತದ ಎಲೆಗಳ ರೋಮಮಯ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಅಂಟಿ ಕುಳಿತ ಬೂದಿಯ ನುಣ್ಣನೆಯ ಧೂಳು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತಾ ಜೇಡರ ಬಲೆಗಳಿಗೂ, ಜೇಡಗಳ ನೊಕ್ಕವಾದ ರೋಮಮಯ ಚರ್ಮಗಳಿಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರದ ಗದ್ದೆಯ ಜೇಡರ ಬಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಳು ಮಾಡಿತು. ಇನ್ನು ಕಾಲಾನುಕಾಲದವರೆಗೂ ಒಬ್ಬ ಹರಡುವ ಪಶು-ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಳಗೆ ಅನುಪಂಗಿಕವಾಗಿ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದವರೆಗೆ ವಿಷಕಾರುವ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾರತದ ರೈತನ ಕತೆಯೇನು? ಈ ವಿಷಪರ್ವಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ನಾವು ಪಾರಾಗುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

೯. ರೈತರ ಆಶಾಕಿರಣ

ವೃಕೋಕಾರ ಸಹಜ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ನಿಮಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಉಳುಮೆ ಮಾಡದ, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕದ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಉಪಯೋಗಿಸದ ಕೃಷಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕೂತಲ್ಲಿಗೇ ಆಹಾರ ಬಂದ, ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಳುವ ಕೃಷಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವವರೆಲ್ಲಾ ಈಗ ತಮ್ಮ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಕನಿಷ್ಠ ಕೃಷಿಗೆ ಈಗ ಇರುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅಡಚಣೆ ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು. ಈಗಾಗಲೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮದ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವ ನಮ್ಮ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎನ್ನುವುದೇ ನಮಗೀಗ ಇರುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ಹದವಾದ ಮಳೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ನೇಗಿಲೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊಲದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಡುವ ರೈತನಿಗೆ ಇನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಉಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಒಂದು ಸಿಗರೇಟನ್ನಾಗಲಿ, ನಶ್ಯವನ್ನಾಗಲೀ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ನಮ್ಮಂಥ ಕ್ಷುದ್ರಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ರೈತನ ಆಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬಿಡುವಂತೆ ಹೇಳುವ ನೈತಿಕ ಸ್ಫೈರ್ಯ ಸಹ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ರೈತರನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಹಚ್ಚುವುದು ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಅರಿತು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಲು ಅರಿಯುವುದು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕೆಲಸ. ಇದನ್ನು ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾದ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಅವರ ಕಲಿಕೆ ವಿವ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಯಾವ ರೀತಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ

ಒಳಗಾಗಿವೆಯೆಂದರೆ ಸಹಜ ಕೃಷಿಯೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಏನೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಂಕಿಸಿ ಅವರು ಮೊದಲಲ್ಲೇ ಮೂಗು ಮುರಿಯತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿ ವಿಧಾನದ ಹೊಸ ಹೊಸ ದಿಗಂತಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದ ಸಾಹಸ ಪ್ರಿಯತೆಯ ಕೊರತೆ ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿದೆ.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸಹಜ ಕೃಷಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಬಹುತ್ವಿರುವ ಭಾರತದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಮೂಲಧನವನ್ನಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಗ್ರಾಮಗಳು ಇಳಿಯುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ, ನಾರ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ, ಸಾಲಮೇಳಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೃತಕವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿವೆ. ರೈತನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಆಧುನೀಕರಣ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದ ಕನಸನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತಿವೆ. ಈ ನಿಷ್ಫಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಈಗಾಗಲೇ ಸೋಲತೊಡಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಸಾಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೈತರಿಂದ ಒತ್ತಡ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಮೊದಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಗಂಟಿಯಾಗಿದೆ.

ಸುಮಾರು ೬೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯ ಟಿಲ್ಲರನ್ನು, ೧,೬೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯ ಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಹತ್ತು ವಂದಿನೆಂದು ಎರೆ ಅತೀ ತ್ತಮವಾದ ಜಮೀನಿರುವ ರೈತನಿಂದ ಸಹ ಇವತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಲಾಭವನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲಾರದ ಜಮೀನಿಗೆ ರೈತ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ತಂದರೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಇದೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಈಗ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಮೊದಲೇ ಮನ್ನಾ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದೂ ಈ ಕಪಟ ನಾಟಕ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಒಂದು ಕಡೆ

೪೮ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಪಾಪರ್‌ಚೀಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ರೈತರ ಶೇತ್ಕರಿ ಸಂಘಟನೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಓಡೆ ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಬೇಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು. ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಎಡಬಿಡದೆ ಅಸಹನೀಯ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಶೋಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಮುದಾಯ. ಈ ದುರ್ದಮ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪುಕೋಕಾರ ಸಹಜ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕನಸುಗಳ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಓಡಿ ಓಡಿ ಸುಸ್ತಾಗಿರುವ ರೈತನಿಗೆ ಇಂದು ಪುಕೋಕಾ ಒಬ್ಬರೇ ಆಶಾಕಿರಣ ವೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಆಧುನೀಕರಣದ ಗೊಂದಲಗಳಿಂದ ಬೇಸತ್ತಿರುವ ಮಾನವೀಯ ಹೃದಯ ಉಳ್ಳವರು ಬದುಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆದುತೋರಿಸುವ ಒಂದೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಹೊಲ ಅಥವಾ ಗದ್ದೆ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಆಂದೋಳನದ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿಗೆ ಕಿಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವ ಮಹಾನುಭಾವ ಯಾರಿರ ಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ!

ಪುಕೋಕಾ “ಒಂದು ಹುಲ್ಲಿನ ಕ್ರಾಂತಿ” ಪುಸ್ತಕದ ತರುವಾಯ ಬರೆದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೃತಿ “ದಿ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ವೇ ಆಫ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್” ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಸಿರು ತತ್ವದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕ ವಾಗಿ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ನಾವು ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ಸಹಜ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹೇಗೆ ಕಲಾವಿದನ ಕಲಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತದೆ, ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ಕೃಷಿ ಹೇಗೆ ಧ್ಯಾನ, ತಪಸ್ಸು, ಯೋಗಗಳಂತೆ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಗಿಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆಯ ಅರಿವು ಹೇಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮವ ಲೋಕನದ ಅರಿವಾಗತೊಡಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಅನಗತ್ಯ.

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ರೈತರನ್ನು, ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಉಳಿಸೋಣ. ಅನಂತರ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡೋಣವೆಂದು ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಗಾಂಧಿ, ಲೋಹಿಯಾ, ಜೇಪಿ ಮುಂತಾದವರು ಏನನ್ನು ರಾಜಕಾರಣದ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಿದರೋ ಅದನ್ನು ಪುಕೋಕಾ ಕೃಷಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪುಕೋಕಾ ತಮ್ಮ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ, ಲೋಹಿಯಾ, ಜೇಪಿ ಮುಂತಾದವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪುಕೋಕಾ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳ ಬಳಿಯೇ ಆದ್ದರಿಂದ. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವ, ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುವ ಮಾನವರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ, ಲೋಹಿಯಾ, ಜೇಪಿ ಮುಂತಾದವರು ಅನುಭವಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರಲಾರರು. ಹಾಗಾಗಿ ಪುಕೋಕಾ ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯ್ತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಪುಕೋಕಾ ತಮ್ಮ ಸಹಜ ಕೃಷಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಕೇವಲ ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ಕಲೆ, ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತತ್ವ ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ದೂರಗಾಮಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬೀರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗೀಗ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಸಹಜ ಕೃಷಿಯ ತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ, ಪುಕೋಕಾರ ಚಿಂತನೆಗಳ ಇತರ ಮುಖಗಳನ್ನು ನಾನು ಬೇಕೆಂತಲೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮನಾದವನು ನಿರುಪಯುಕ್ತ ನಿರುಪದ್ರವಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಭಜನೆ ಆರಾಧನೆಗಳೂ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವನ ಜೀವನದ ಜ್ವಲಂತ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಪುಕೋಕಾರ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸುಮಾರು ಐದನೂರು ಪುಟಗಳ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಆದಷ್ಟು ಸರಳ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ

೫೦ ಸಹಜ ಕೃಷಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಗೊಳಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲೇ ಓದಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಪುಕೋಕಾರ “ಒನ್ ಸ್ಟ್ರಾ ರೆವೆಲ್ಯೂಷನ್” ಮತ್ತು “ದಿ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ವೇ ಆಫ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್” ಎಂಬೆರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಬಹುದು. “ಒನ್ ಸ್ಟ್ರಾ ರೆವೆಲ್ಯೂಷನ್” ಪುಸ್ತಕ “ಒಂದು ಹುಲ್ಲಿನ ಕ್ರಾಂತಿ” ಎಂದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷ್ ಕೌಲಿಯವರು ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನನ್ನ ಲೇಖನಗಳನ್ನೋದಿ ತಾವೂ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಆರಂಭಿಸಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆಂದು ಬಳ್ಯಾರಿ, ಧಾರವಾಡ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ರೈತರು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ದುಡುಕಕೂಡದೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಹೇಳುವುದರೊಂದಿಗೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸೋಣೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರುವ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ|| ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಅವರ ಸಲಹೆಯ ಮೇಲೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದಡಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ವಿಳಾಸ ಡಾ|| ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ಆರ್. ಆರ್. ಎಸ್. ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಪೋಸ್ಟ್, ಮೂಡಿಗರೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ-೫೭೭೧೩೨. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಿರಿ.

J 33/90
46219 CR

ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಫುಕೋಕಾ ಯೋಚನೆಗಳು, ಮಾತುಗಳೇ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಗಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷದ ನನ್ನ ಬೇಸಾಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನೇಕೆ ಫುಕೋಕಾ ರೀತಿ ಯೋಚಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೇ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ, ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಫುಕೋಕಾ ಚಿಂತನೆಗೆ ತೀರಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ನಡೆದು ಬಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೂ ಯಾಕೆ ಫುಕೋಕಾಗೆ ಹೊಳೆದದ್ದು ನನಗೆ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತೆ. ನಾನೆಲ್ಲಿ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದೆ? ಎಲ್ಲಿ ಎಡವಿದೆ? ಇದನ್ನೇ ಅಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.